

OTDK PÁLYAMUNKA

Károli Gáspár Református Egyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék

Gaszt Csaba és Valki Adrienn

III. évfolyam

Egy európaibb közös jogkezelési rendszer felé

Konzulens: Dr. Grad-Gyenge Anikó PhD habilitált egyetemi docens

2016.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS, A VIZSGÁLNI KÍVÁNT KÉRDÉSEK.....	3
2. A KÖZÖS JOGKEZELÉS TÖRTÉNETE, MAI KÉPE, HELYZETE.....	3
2.1. A közös jogkezelés kialakulása a technikai fejlődés hatására, a felvilágosodás kulturális, társadalmi viszonyai között	3
2.2. A közös jogkezelés magyar története.....	7
2.3. A közös jogkezelés jelentősége: függetlensége, monopol helyzete, súlya a gazdaságban, társadalomban	10
3. A 2014/26/EU IRÁNYELV	11
3.1. A 2014/26/EU irányelv fő céljai, az átültetés általános koncepciója	11
3.2. A 2014/26/EU irányelv magyar jogba való átültetésének részletes koncepciója..	14
3.2.1. A közös jogkezelő szervezetek rendszere, formái.....	14
3.2.2. Más tagállamban letelepedett közös jogkezelő szervezet Magyarországon folytatott tevékenysége.....	16
3.2.3. A szervezeti forma, nyilvántartásba vétel, nem kereskedelmi célú felhasználás, fogalmak, díjszabások, felügyelete.....	17
4. EGY ÚJ TÖRVÉNY TÖRTÉNETE	18
4.1. T/10527. számú törvényjavaslat a törvényhez képest.....	18
4.2. A Kjkt. indoklása.....	18
5. A KJKT., A KJK IRÁNYELV ÉS AZ SZJT. VONATKOZÓ RÉSZÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA.....	18
5.1. A közös jogkezelés fogalma, a szabályozási célok, a Kjkt. hatálya.....	19
5.2. A közös jogkezelés általános szabályai, alapelvei	21
5.3. A közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásba vétele, bejelentése, a tevékenység engedélyezése	22
5.4. A közös jogkezelés jogalapja, a jogkezelési megbízás, tagsági szabályok és a nem tagok jogai	23
5.4.1. Kiterjesztett hatályú közös jogkezelés, más közös jogkezelő nevében végzett közös jogkezelés.....	26
5.5. A közös jogkezelés szervezeti szabályai	26
5.5.1. A tagok gyűlése	27
5.5.2. Küldöttek kiválasztása.....	28
5.6. Elektronikus joggyakorlás.....	29
5.7. A közös jogkezelő szervezetek működése és gazdálkodása	30

5.8. A felhasználók jogai és kötelezettségei.....	32
5.9. Adatszolgáltatás, átláthatóság	32
5.10. Díjszabás, felügyelet	35
5.11. Zeneművek online felhasználása, több állam területére kiterjedő hatályú jogkezelési tevékenységet folytató közös jogkezelő szervezet szabályai	35
6. ÖSSZEGZÉS	36
IRODALOMJEGYZÉK.....	38

1. Bevezetés, a vizsgálni kívánt kérdések

Világunkat az idők kezdeteitől fogva átszövi a művészet, legyen az bárhol, bármikor, bármilyen formában. Ha kimegyünk az utcára, bekapcsoljuk a rádiót, televíziót, böngészünk az interneten, gyakran akaratlanul is, szerzői alkotásokba, szerzői joghoz kapcsolódó szomszédos jogi teljesítményekbe (előadásokba, hangfelvételekbe, filmekbe, rádió-, vagy televízióműsorokba, adatbázisokba) ütközünk.

Mára már jól működő jogi mechanizmusok hatják át a teljes rendszert, a kultúrából iparágak nőttek ki: az alkotóknak műveik, teljesítményeik után díjazás jár, jogaik gyakorlása érdekében és – amennyiben szükséges – a megsértésével szemben pedig akár a jogosultakat tömegesen képviselő közös jogkezelő szervezetek is felléphetnek.

Az említett közös jogkezelők munkáját igen bonyolult szabályok foglalják keretbe, amelyek a polgári jog speciális területén, a szerzői jogon belül egy ma már elkülönült szegmensben, sőt 2016-tól kezdődően önálló törvényben kerülnek szabályozásra.

Tanulmányunk célja, hogy bemutassuk, a közös jogkezelés mai rendszerét a 2016. július 28-án hatályba lépett szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény tükrében. Felvázoljuk a közös jogkezelés történetét, elemezzük a jogkezelési reformot megalapozó irányelvet, részletesen foglalkozunk az átültetéskor felmerült kérdésekkel, koncepciókkal, megoldandó feladatokkal, összevetjük az elkészült, törvényt az irányelvvel, valamint a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény közös jogkezelő szervezetekre vonatkozó hatályon kívül helyezett részének tartalmával. Az összehasonlítás során bemutatjuk az új törvény rendelkezéseit, nívumait, szemügyre vesszük a korábbi szabályokhoz mért legfontosabb változásokat, feltárjuk az új törvény okozta gyakorlati problémákat, amelyekkel a közös jogkezelő szervezeteknek meg kell küzdeniük. Összességében górcső alá vesszük, hogy az irányelvben megfogalmazásra került legfontosabb célkitűzéseket hogyan valósította meg a jogalkotó a Kjkt. keretein belül.

2. A közös jogkezelés története, mai képe, helyzete

2.1. A közös jogkezelés kialakulása a technikai fejlődés hatására, a felvilágosodás kulturális, társadalmi viszonyai között

A szerzői jogi irodalomban elfogadott alapvetés, hogy a szerzői jog kialakulása és fejlődése szorosan összefügg a társadalmi szokások illetve a különböző technológiák fejlődésével. Erre jó példa, hogy a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló 92/100/EGK irányelv rendelkezéseit az egyes tagállamok a fent említett okokból kifolyólag szükségképpen más

jogintézmények kialakításával és egyedi szabályozásokkal vették át. Ide tartozik az, hogy Magyarországon a kötelező közös jogkezelés körébe kerül néhány elidegeníthetetlen és kizárólagos jog is az olyan haszonkölcsönzési jogok keretében, amelyek tárgya hang- vagy filmfelvétel.¹ Valamint a jogrendszerek adta sajátosságokból fakadóan kiütközhetnek különbségek az egyes államok között, még olyan esetben is, ha egy harmonizáció elősegítésére létrehozott irányelvet kell átültetniük. Erre példa a képzőművészeti alkotások kapcsán, hogy Magyarországon a követő jog utáni díjfizetési kötelezettség a non-profit múzeumok körében nem áll fenn, ha a vevő magánszemély.² A szerzői alkotások nem csak hozzáférhetővé válnak, hanem ebből a szerző is részesedik a közönség körében születő szélesebb népszerűsége által. A technika haladása miatt, a művek tömegesen felhasználhatóvá válnak, aminek komoly következménye, hogy az alkotók egyre kevésbé képesek egyénileg, esetileg nyomon követni műveik sorsát.³ A közös jogkezelést Faludi Gábor megfogalmazásában „egy szükségszerű joggyakorlási mód, amely az adott vagyoni jog létét, tartalmát nem érinti.”⁴ Ezt a szükségszerűséget csak a szélsőséges ellenzői vitatják, még azok is, akik komoly kritikákkal illetik a jogkezelés rendszerét⁵ elismerik, hogy bizonyos feltételek mentén indokolt a létezése. Erre jó példa Detrekői Zsuzsa az Infokommunikáció és Jog 41. számában megjelent írása, melyben a közös jogkezelés nehézségeiről, buktatóiról ír vagy Gyertyánfy Péter Tévúton az európai zenei közös jogkezelés című 2009-es tanulmánya. Azonban, hogy ne csak a szakmai kritikákra összpontosítsunk fontos megemlíteni, hogy a laikus közvélemény sem vélekedik túl pozitívan a közös jogkezelő szervezetekről.⁶ Előre lehet bocsátani, hogy a műélvezetet segítő társadalmi szokások és új technológiák fejlődésének jellemzői szükségessé teszik azon tömeges joggyakorlatra biztosító intézmények – köztük a közös jogkezelő szervezetek - megalapítását, melyek a szerzői jogosultak nevében illetve helyettük képesek eljárni, és ezáltal képviselni, védeni jogaikat. A kritikák ellenére látható, hogy az 1970-es évek óta az Európai Bizottság illetve az Európai Bíróság is foglalkozik szerzői jogi, pontosabban közös jogkezeléssel

---

¹MICHEL M. WALTER AND SILKE VON LEWINSKI: European Copyright Law, A Commentary, Oxford University Press 2010. 366.p.

² WALTER AND LEWINSKI: European Copyright Law, A Commentary, 901.p.

³SÁR CSABA: A szerzői jog kihívásai a XXI. században. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 112/1. (2007. május)

⁴FALUDI GÁBOR: A szerzői jog és szomszédos jogok közös kezelése. Közjegyzők Közlönye, 45/7-8. (1998), 31-33.p.

⁵ Például DANIEL GERVAIS: Collective Management of Copyright and Related Rights Kluwer Law International 2010. 200-201.p.

⁶http://eszerint.blog.hu/2011/01/06/megsarcolnak_az_ovodakat_avagy_gyerekvert_szurcsolnek_az_elvakult_jogvedok

kapcsolatos kérdésekkel.⁷ Ilyen volt például a német zenei közös jogkezelő a GEMA erőfölénnyel való visszaélésének ügye,⁸ az Amazon-ügy,⁹ vagy az egyesített SACEM ügyek¹⁰. A közös jogkezelés születése több mint kétszáz évre nyúlik vissza, mely bölcsőjének a korszakban kiemelkedő kulturális gazdaságot mutató XVIII. századi Franciaországot tekintjük. A művek felhasználásának elsődleges helye a színházi előadás volt, amelyekre jellemző akkoriban, hogy a színészek jelentősebb jövedelemre tettek szert, mint maga a színdarab megírója.¹¹ Nem volt ritka az sem, hogy a színdarab írói azért, hogy darabjukat előadhassák lemondtak az ebből esetlegesen befolyó jövedelmükről (elsősorban nyilván azért, hogy a vállalkozó színháztulajdonos a színpadi bemutatóval keletkező költségeit így is minimalizálja). Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais¹² drámaíró megelégette ezt a rendszert és az ő, valamint 22 társa fejében merült fel a gondolat először, hogy közösen hatékonyabban tudnának fellépni a jogaik érvényesítése érdekében. A szervezetet maguk az alkotók hozták létre 1777. július 3-án, mely a Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques nevet viselte és már a kezdetektől jogosult volt a tagjait megillető jogdíjak beszedésére egész Franciaország területén.¹³ A színpadi előadások engedélyezésének közös jogkezelésébe adása a közös jogkezelés egyik meghatározó sajátosságára világít rá: a szerzők együtt, szervezetbe tömörülve jóval erősebb tárgyalási pozícióba tudják hozni magukat a felhasználóval szemben, mintha egyedül próbálnának szerződést kötni. Ugyanakkor fontos már itt jelezni, hogy ez a szervezet – ahogy később utódai is – alapvetően az alapításuk szerinti ország területén tudott működni és nem tudták a szerzők jogait a határokon túl gyakorolni, pedig az kezdettől nyilvánvaló volt, hogy a művek felhasználása nem áll meg a határokon.

Az első közös jogkezelő szervezet alapítását követően egyre több és több olyan bírói ítélet született, amely a korábbinál szélesebb körben ismerte el a szerzők jogait, ami egyébként is összecseng a korszakban lezajlott forradalmi változásokkal és ennek kapcsán a tulajdonhoz való jog szélesebb körű elismerésével.¹⁴ 1793. július 21-én lépett hatályba a francia szerzői jogi törvény, amely a szerzői jogi védelmet az irodalmi és színpadi műveken túl kiterjesztette valamennyi képzőművészeti alkotásra és zeneműre.

---

⁷GYERTYÁNFY PÉTER: Tévúton az európai zenei közös jogkezelés 19.p.

⁸GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 66.p.

⁹GYERTYÁNFY PÉTER: Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez Wolters Kluwer Budapest, 2014. 522.p.

¹⁰C-110/88.; C241/88. és C-242/88.

¹¹BODÓ BALÁZS: A szerzői jog kalózái. Budapest, Typotex, 2011.

¹²1732-ben született francia színműíró, legismertebb művei: A sevillai borbély, Figaro házassága, A bűnös anya

¹³GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 21.p. és FALUDI GÁBOR, GYERTYÁNFY PÉTER, VÉKÁS GUSZTÁV: Magyar polgári jog – Szerzői jog és iparjogvédelem Eötvös József Kiadó 2012.

¹⁴STINA TEILMANN: British and french copyright: A historical study of aesthetic implications University of Southern Denmark 2004.

Szükséges itt megemlíteni még a SACEM-et is, (Société des Auteurs Compositeurs et Editeurs de Musique), amely egy per következményeként jött létre. A pert Ernst Bourget zeneszerző indította, mert 1847-ben az Ambassadeurs kávéházban vacsorázott, amikor meghallotta, hogy az ő művét játszották le anélkül, hogy előzetesen engedélyezte volna azt. Ezen felháborodva vacsoráját nem kívánta kifizetni és követelte a műve értéke illetve a fogyasztása értéke közötti különbözetet.¹⁵ A kávéház nem ismerte el a követelést, így per lett az ügyből, melyet Bourget nyert meg azzal, hogy a bíróság kártérítésre kötelezte a kávéház tulajdonosát, továbbá az ítéletben megállapította, hogy a zeneművek nyilvános előadásához a szerző engedélye szükséges és ennek fejében a szerzőnek jogdíjat kell fizetni.

A francia jogkezelő 1850-ben kezdte el a jogdíjakat beszedni a kávézók tulajdonosaitól a zeneművek nyilvános előadásáért és jelenleg is működik, 1851-óta az Írók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Egyesülete (SACEM) nevet viseli.

Levonható az a következtetés, hogy az igény először a közös jogkezelésre, ahol a szerző nem volt abban a helyzetben, hogy egyedileg engedélyezze a művek valamennyi felhasználását, mert gyenge tárgyalópartner volt a piacon erősebb pozícióban lévő felhasználóval szemben, vagy, mert eleve nem tudta ellenőrzése alatt tartani a műve adott időben lehetséges valamennyi felhasználását.

Németországban szintén már viszonylag korán a XVIII. században jelentek meg törekvések a közös jogkezeléssel kapcsolatban – elsősorban arra tekintettel, hogy a német szerzők műveinek előadásából befolyó összegeket, (melyek elsősorban Franciaországból származtak) nem továbbították a német szerzőknek. Vice versa a Németországban előadott francia művekkel is ez a helyzet állt fent.¹⁶ Ennek jogi oka pedig az volt, hogy a szerzői jogi törvények területiális hatályát ebben az időszakban még nem kapcsolták össze nemzetközi megállapodások (multilaterális szerződések pedig különösen nem), amelyek biztosíthatták volna az idegen szerzők nemzetiekkel hasonló védelmét. A közös jogkezelés jogintézményének általános jogi kereteit az 1901-es német szerzői jogi törvény teremtette meg,¹⁷ az első kifejezett közös jogkezelésről szóló német jogszabály pedig 1933-ban született meg.¹⁸

A nemzetközi viszonylatok kialakulásában fontos, hogy míg az Európai Bizottság szükségesnek találta egyes témákban nemzetközi egyezmények létrehozását, - így tehát közjogi

---

¹⁵A szerzői jogok közös kezelésének versenyjogi vonatkozásai Különös tekintettel a technikai fejlődés által támasztott kihívásokra: http://gvh.hu/data/cms1000526/GVH_kozos_jogkezelok_VKK4-2006.pdf

¹⁶GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 22.p.

¹⁷Gesetz betreffend des Urheberrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst (LUG) 1901. június 19-én lépett életbe

¹⁸Recht und Praxis der GEMA: Handbuch und Kommentar

alapon megoldva az egyes kérdéseket - addig a gyakorlat ezt az utat megkerülve kölcsönös képviseleti szerződésekkel¹⁹ oldotta meg a közös jogkezelők közötti együttműködés kérdését és ezekben szabályozták a közös pontokat.²⁰ A CISAC-ügy kapcsán láthattuk, ahogy a Bizottság fellépett a kölcsönös képviseleti szerződésekkel szemben versenykorlátozásra hivatkozva.²¹ A közös jogkezelés eleve európai gondolatban fogant, a szerzői közösségvállaláson, a közös fellépés igényén, a szerzői alkotói szabadság és a szerzői alkotói tulajdon megerősítéseként.

2.2. A közös jogkezelés magyar története²²

A magyarországi közös jogkezelők szervezeti kialakulása egészen az Osztrák-Magyar Monarchia idejére nyúlnak vissza, ahol az együttműködésre a kulturális összefonódások miatt volt szükség. Részben ennek is köszönhető, hogy sokáig nem került elfogadásra magyar szerzői jogi törvény, illetve amikor ez megszületett, akkor erősen érződtek benne az akkori osztrák szabályozás hatásai.²³

1897-ben alakult meg a zeneszerzők máig működő jogkezelő szervezete, a Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger (AKM), mely Magyarországra is ki akarta terjeszteni tevékenységét, de ez kezdetben gondokat okozott, ugyanis a dualizmus kori Magyarországon, erős ellenállás volt az osztrák jog érvényesítésével szemben. Jelentős előrelépést jelentett ezen a területen az a szerződés, melyben a birodalmi hadügyminisztérium vállalta, hogy az egész Monarchia területén a katonazenekarok által előadott és védettséget élvező művek után jogdíjat fizet. Ezt követően, 1901-ben az AKM Budapesten képviseletet hozott létre, így egy ideig az osztrák jogkezelő szervezet érvényesítette a szerzői jogokat az osztrák jog alapján.

Az osztrák jogkezelő szervezetből az 1907-ben vált ki és Írók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete néven megalakult első magyar közös jogkezelő szervezet azzal, hogy továbbra is szoros együttműködésben dolgozott az AKM-mel, mivel az továbbra is képviselt minden nem magyar szerzőt a magyar területen, az új jogkezelő szervezetnek pedig „csak” a magyar szerzők képviselése jutott. A kezdeti elhatárolási, joggyakorlási problémákat a külföldi szerzőket illető jogdíjak beszedésével kapcsolatos kérdések jelentették, melyek orvoslása érdekében az új

---

¹⁹Definíció: a nemzeti közös jogkezelő szervezetek egymás közti, a világrepertoár képviselést, engedélyezést és elszámolást megalapozó szerződések (GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában)

²⁰GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 62.p.

²¹FALUDI GÁBOR – KABAI ESZTER: A lényegtelené vált CISAC-ügy margójára

²²GÉRA ELEONÓRA ERZSÉBET, CSITÁRI BENCE: A Zeneszerzők Szövetkezetétől az Artisjus Egyesületig Artisjus Budapest 2007.

²³Mezei Péter: A szerzői jog története a törvényi szabályozásig - <http://jesz.ajk.elte.hu/mezei19.html>; HORVÁTH ATTILA: A szellemi alkotások jogának története, a szerzői jogi védelem kialakulása, a jogalkotás kezdeti Magyarországon

szervezet elkezdett kapcsolatokat kiépíteni a hasonló külföldi jogérvényesítő szervezetekkel. A kapcsolatkiépítés egyik akadálya volt, hogy a külföldi társaságok érdekeit az AKM képviselte a megfelelő képviseleti szerződések alapján. 1910-ben az AKM öt évre átadta a magyar szövetkezetnek az osztrák, a francia, a spanyol és a német jogkezelők magyarországi képviseleti jogát ezzel is segítve a szövetkezet nemzetközi képviseleti jogának megalapozását és az összes jogosult nevében való joggyakorlás feltételeinek erősödését.²⁴

1912-ben a szövetkezet nevét a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete korlátolt felelősséggel (MARS) megjelölésre változtatta. A MARS 1925-ben szerződést kötött a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt. (MRT) néven működő szervezettel, mely szerződés értelmében az MTR a Magyar Posta által beszedett előfizetési díjából a műsorszórásért kapott díjak mintegy felét a szerzőknek fizette ki: ugyanis nyilvánvaló volt, hogy a rádiósugárzás esetében a felhasználás olyan tömegben történik, hogy a felhasználó MRT nem tud minden alkotóval egyedi szerződést kötni.

1931-ben megalakult a Szerzők Mechanikai Jogait Védő Részvénytársaság (SEMERT), melynek feladata a szöveges és szöveg nélküli zenei művek többszörözésének engedélyezése valamint a jogdíjak kollektív kezelése. Akkoriban az 1921. évi LIV. törvénycikk volt hatályban, amely Magyarországnak a nemzetközi szerzői jogi szerződési hálózatba való bekapcsolódása előfeltételeként a rádió útján történő sugárzást nem nevesítette a védett felhasználások között. Miután Magyarország 1922-ben csatlakozott a Berni Unió Egyezményéhez²⁵ egyre több bírósági ítélet mondta ki, hogy a rádió sugárzás is mechanikai előadást szolgáló eszköz és jogtalan a készülékre történő átvitele anélkül, hogy a szerző beleegyezett volna. 1949-től a SEMERT megállapodott a Magyar Rádióval, hogy a szöveges és nem szöveges zeneművek havi átalánydíj fejében közvetíthetik a műveket. A SEMERT nem sokkal később felszámolásra került, – államosították- és feladatait a MARS vette át 1931 és 1949 között. Működése kiemelkedő jelentőséggel bírt a magyarországi közös jogkezelés területén, mert a közös jogkezelés szervezeti és tartalmi kereteit megalkotta, valamint nemzetközi szinten széles együttműködési rendszert alakított ki és ezáltal a magyar közös jogkezelési rendszert bekapcsolta a szerzői közös jogkezelés nemzetközi hálózatába, megalapozva azt is, hogy Magyarországon a külföldi művek felhasználása fejében is ugyanúgy történjen díjfizetés, mint a magyar művek esetében. A II. világháború és a szélsőjobboldali hatalomátvétel beárnyékolta a korszak közös jogkezelési tevékenységét. A zsidótörvények kihirdetése és a polgári jogok

---

²⁴GRAD- GYENGE, SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 24. p.

²⁵http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=97500004.TVR

korlátozása befolyásolta a jogkezelő munkáját, a zsidóüldözések eredményeként a zsidó szerzőket háttérbe szorították, jogdíjaikat nem osztották fel.²⁶

1952-ben a MARS-ot is utolérte az államosítási hulláma, ezt követően létrejött a Szerzői Jogvédő Hivatal, (SZJH)²⁷ valamint a Magyar Népköztársaság Zenei Alapja.²⁸ Az SZJH feladatkörébe tartozott az általános szerzői jogvédelem, a mechanikai díjak, valamint a zenei nyilvános előadás díjainak beszedése és felosztása. Fontos feladata volt a művelődési miniszter jóváhagyásával a szerzői jogdíj megállapítása is, vagyis ettől az időponttól kezdve egy állami, hatósági ármegállapítás érvényesült.

Az első törvény, amely kifejezetten rendelkezett a közös jogkezelésről, éppen az volt, amelynek hatálya alatt a szó klasszikus értelmében nem volt közös jogkezelés Magyarországon, mivel az állami hatóságok elvárták, hogy az SZJH közvetlenül szóljon bele a kultúrpolitikába, a minél hatékonyabb ellenőrzés érdekében.²⁹ Ugyan az 1969. évi III. törvény a szerzői jogról, már részben rendelkezett a közös jogkezelésről, de rendszer átfogó szabályozására ebben a törvényben még nem került sor.

Az 146/1996. (IX. 19.) Kormányrendelet komoly változásokat idézett elő a jogkezeléssel kapcsolatban. Az SZJH megszüntetésének oka részben az USA-Magyarország megállapodás, részben az EU-hoz való csatlakozási szándék volt, amelyek feltételül szabták azt, hogy a jogkezelés ismét a jogosultak kezébe kerüljön.³⁰ Rendelkezett többek között a közös jogkezelés feltételeiről, a szerzői és szomszédos jogok közös kezelésének általános szabályairól, valamint a közös jogkezelés ellenőrzéséről is. Kimondta, hogy közös jogkezelő tevékenységet csak egyesületi formában működő szervezet végezhet. Kategóriákat fogalmazott meg, melyekből egy-egy működhetett, e kategóriák a következők: irodalmi és zenei művek, előadások, hangfelvételek, egyéb alkotóművészi alkotások. Az SZJH működése a kormányrendelet hatálybalépéséig tartott, ezt követően helyébe a következő önszerveződésen alapuló szervezetek léptek.³¹

1996. október 26-án megalakult az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület, melyet a Szerzői Jogvédő Hivatal jogutódjának is nevezhetünk. Célja a közös jogkezelés, a vagyoni jogok gyakorlása és a jogosultak érdekvédelme. A Magyar Hanglemezkiadók Szövetsége (MAHASZ), 1992-ben létrejött már (először érdekvédelmi szervezetként), majd munkáját

---

²⁶A Zeneszerzők Szövetségétől az Artisjus Egyesületig 1907-2007 Artisjus Budapest, 2007. 74. p.

²⁷A szerzői jogvédő hivatal létesítéséről szóló 106/1952. (XII. 31.) MT rendelet

²⁸Zenei alap létesítéséről szóló 107/1952 (XII. 31.) MT rendelet

²⁹A Zeneszerzők Szövetségétől az Artisjus Egyesületig 178. p.

³⁰146/1996. (IX. 19.) Kormányrendelet 1§ (1) bekezdés

³¹146/1996. Kormányrendelet .2.§ (2) bekezdés

2010-ben folytatta Magyar Hangfelvétel-előállítók Szövetsége néven. Tagjai jogi érdekvédelmi képviselőit hazai és nemzetközi téren egyaránt ellátja.³² 1997. január 15-én vették nyilvántartásba a Vizuális Művek Közös Jogkezelő Társasága Egyesületet, majd 1997. november 12-én a FilmJUS-t (Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesülete), ezt követően pedig 2000. január 25-én regisztrálták az MSZSZ-EJI (Művészeti Szakszervezetek Szövetsége Előadóművészi Jogvédő Iroda) néven működő szervezetet.³³ 1999. szeptember 1-jén hatályba lépett az 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról. A közös jogkezelők köre nem bővült, azonban a rendeletben található szabályozásokat érintetlenül hagyta. Az Szjt-ben bevezetett új szerzői jog, a reprográfiai díj kezelésére jött létre 2001-ben a Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete (MASZRE), 2008-ban a Magyar Lapkiadók Egyesülete, majd 2011-ben a Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület (MISZJE). Az Artisjus és a HUNGART 2000-ben megalapította a Magyar Reprográfiai Szövetséget, majd csatlakozott hozzájuk a MASZRE és a Magyar Lapkiadók Reprográfiai Egyesülete is. Feladata, hogy a szerzői művek fénymásolással vagy más hasonló módon (ún. reprográfiával) történő magáncélú másolására vonatkozóan a jogosultakat, illetve a részesedésre jogosultakat e tekintetben megillető díjakat megállapítsa, és a díjigényt érvényesítse. Továbbá a beszedett díjakat a törvényben meghatározott arányban felosztás céljából átadja tagjainak, a szerzőket és részesedésre jogosult kiadókat közvetlenül képviselő közös jogkezelő szervezeteknek.

Az 1999-es rendszer még számos jogintézményt tekintve kezdetinek mondható, melynek köszönhetően sokszor került fejlesztésre. Ezek eredményei, hogy 2004-ben lehetővé válik a kilépés a szervezetekből, 2009-ben részletesebb szabályozást kapott a díjszabályozás-jóváhagyás és 2011-12-ben megszüntették a törvényi monopolhelyzetet. Ez azért volt fontos, mert már az irányelv átültetését megelőzően olyan reform zajlott le, ami messze a legrészletesebb szabályozást eredményezte az EU-ban és az EU-előírásokon túlmenően a törvény „európaivá” vált a törvényi monopólium lebontásával.

2.3. A közös jogkezelés jelentősége: függetlensége, monopol helyzete, súlya a gazdaságban, társadalomban

A szerzői jog, a közös jogkezelés a gazdasági piac és verseny szempontjából sajátosan viselkedik. Ennek alapvető oka, hogy elsőként Victor Hugo kulturális jószágként tekintett a

---

³²Magyar Hangfelvétel-kiadók Szövetsége Közös Jogkezelő Egyesület

³³Előadóművészi Jogvédő Iroda

művekre,³⁴ majd az 1970-es években elterjedt, hogy a művek közjóságnak tekinthetők,³⁵ amelynek fogyasztásából fizikai értelemben más fogyasztó nem zárható ki. A szerzői műveket azonban tekinthetjük információs javaknak is, amely alatt azokat a jóságokat értjük, melyek piaci értékét az információtartalmuk határozza meg.³⁶

Egy további sajátossága, hogy az 1800-as évektől a szerzői jog, - ide értve a közös jogkezelést is - már nem nemzetállami szinten működik, hanem az államok kétoldalú szerződéseket kötnek egymással a szerzőik védelme érdekében. A gazdasági növekedés legfontosabb eleme a gazdasági, kulturális és társadalmi fejlődés, és meghatározóvá vált a tudás és az információ feldolgozása.³⁷ Ez jelenti azt is, hogy az egyes államokban található közös jogkezelő szervezetek is igen hamar szükségképpen együttműködtek és szimbiózisban végezték tevékenységüket, ezáltal biztosítva a tényleges védelmet az adott állam szerzőire és műveikre nézve. A közös jogkezelő szervezetek együttműködésének kialakulása egyidős a szerzői jogi nemzetközi egyezményi rendszer születésével. 1886-ban a Berni Unió Egyezmény volt az első, amely már nem bilaterális szinten intézte a kölcsönös védelmet, hanem sokoldalú egyezményként lépett hatályba. A korábbi, idegen szerzők védelmét biztosító szerződéseket nem hatályon kívül helyezte, csupán számos esetben helyettesítette őket. Fontos látni, hogy a BUE nem foglalkozott a közös jogkezeléssel, annak lehetőségére csak közvetve utal.³⁸

A történeti áttekintésből látható, hogy a közös jogkezelést illetően a szervezetek létrejöttét szükségszerűnek és önmagát kialakítóknak lehet nevezni, azonban, mint ahogy a világon semmi sem tökéletes a közös jogkezelésnek is megvoltak (és megvannak) a maga problémái és nehézségei.³⁹

3. A 2014/26/EU irányelv

3.1. A 2014/26/EU irányelv fő céljai, az átültetés általános koncepciója

A közös jogkezelő szervezetek tagállamokon belüli egyre nagyobb szerepe magával hozta azt a felmerülő kérdést, hogy az Európai Uniónak a jogharmonizáció erősítése érdekében szüksége lenne egy egységes szabályozás bevezetésére a jogkezelés kapcsán. A releváns fejlődés e tekintetben 1978-ban kezdődött, amikor az Európai Bizottság hosszú idő után elkezdett

---

³⁴POGÁCSÁS ANETT: Kulturális sokszínűség és szerzői jog – Gondolatok az ALAI 2008-as világkonferenciájára után. *Iustum Aequum Salutare*, 2008/4. 254. p.

³⁵ANTAL DÁNIEL: A szellemi tulajdonjog, a művészet és a tudomány finanszírozása (http://ingyenebed.blog.hu/2006/02/17/a_szellemi_tulajdonjog_a_muveszet_es_a_tudomany_finanszirozasa)

³⁶Lawrence Lessing: *Free culture* The penguin press New York, 2004.

³⁷DR. PENYIGÉY KRISZTINA: A szerzői jogi ágazatok súlya Magyarországon, Magyar Szabadalmi Hivatal, Szerzői és iparjogvédelmi szemle

³⁸GRAD- GYENGE ÉS SARKADY: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában 16-17. p.

³⁹Dr. Faludi Gábor, interjú a közös jogkezelésről

foglalkozni a közös jogkezelést érintő kérdésekkel. Fontos a CISAC-ügy, amelyben ez EUB a korábbinál nagyobb szerepet foglalt és ennek eredményeként merült fel a felülről jövő szabályozás lehetősége.⁴⁰ 2003-ban elindult egy nyitás a közös jogkezelés szabályozása felé, amely évet követő időszakban az Európai Parlament több jelentésében és állásfoglalásában vizsgálta a közös jogkezelés jogintézményét.

Az első ilyen állásfoglalásban megfogalmaztak néhány alaptételt,⁴¹ arra sarkallva a vizsgált témát, hogy a közösség együttes fellépésére van szükség egy sikeres átfogó szabályozás érdekében.⁴² Az ezt követő jelentések tovább finomították a szabályozandó kérdések körét, részben versenyjogi megközelítéssel. Az eredmény az lett, hogy a 36 éven át tartó huzavona után végül 2014. február 26-án született meg a közös jogkezelés európai és hazai történetének fontos mérföldköve, amikor az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelvet (a továbbiakban: KJK irányelv). Az irányelvekhez kapcsolódó általános kötelezettség – minden tagállamra tekintettel - az implementáció, az erre kijelölt határidő a magyar jogba 2016. április 10-e volt. Az első koncepciót 2014 novemberében a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) fogalmazta meg az Igazságügyi Minisztériummal (a továbbiakban: IM) közösen, (a továbbiakban: Javaslat)⁴³ mely egy általános átültetési koncepcióként értelmezhető, és amelyhez a Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület, a ProArt Szövetség a Szerzői Jogokért, valamint a különböző közös jogkezelő szervezetek észrevételeket (a továbbiakban: Észrevételek)⁴⁴ nyújtottak be. Az átültetésnél elsődleges feladat volt az azon alappillérek meghatározása, amelyekre az irányelv építkezik, és amelyekre a magyar jogalkotónak is koncentrálnia kell, amikor átülteti azokat a jogrendszerünkbe. Az irányelv preambulumban megtalálhatjuk a célkitűzéseket, amelyek a következők:

Az Európai Unió kulturális sokszínűségének és örökségének tiszteletben tartása és kiemelt védelme,⁴⁵ a harmonizáció erősítése, ezen belül a közös jogkezelő szervezetek szervezetére és működésére vonatkozó különböző új szabályozások bevezetése az átláthatósági garanciák,

---

⁴⁰FALUDI GÁBOR – KABAI ESZTER: A lényegtelené vált CISAC-ügy margójára

⁴¹BORONKAY, BOYTHA, CSEPELY-KNORR, SZILÁGYI: A szerzői jogok közös kezelésének versenyjogi vonatkozásai Budapest 2008. 142.p.

A szerzői jogok közös kezelésének versenyjogi vonatkozásai Budapest 2008. 141. p.

⁴³SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA: Javaslat szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv magyar jogba történő átültetésének koncepciójára, 2014. november

⁴⁴MAGYAR SZERZŐI JOGI FÓRUM EGYESÜLET: A Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület észrevételei a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala „KJK irányelv magyar jogba történő átültetésének koncepciójára vonatkozó javaslata” tárgyában, 2015. január 29.

⁴⁵KJK irányelv (3) preambulumbékezdés

elszámoltathatóság, pénzügyi gazdálkodás, díjszabások tekintetében, kiemelve a jogosultak védelmére irányuló tájékoztatási kötelezettség erősítését, kiterjesztését.⁴⁶ Valamint ide tartozik a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezésével kapcsolatos szabályok bevezetése, új jogintézmények létrehozása, mint például a független közös jogkezelő szervezetek. Ahogy azt az irányelv (9) preambulum-bekezdésében is olvashatjuk, a komplex cél a közös jogkezelő szervezetekre intézményi követelmények meghatározása. E követelmények a korábbinál jóval részletesebb szabályokat adva, tartalmilag viszont csak részben új tényezőkként jelennek meg a magyar szerzői jogi szabályozásban, de a szabályok mennyisége miatt az irányelv átültetésével kapcsolatban több kodifikációs megoldás is szóba került a Javaslatban. Az SZTNH végül két lehetséges alternatívát állított fel az implementáció technikájára vonatkozóan. Az egyik a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban Sztj) XII. fejezet rendelkezéseinek radikális módosítása. A másik felvetés a KJK irányelv KJK törvényként történő átültetése. Az SZTNH egy új törvény megalkotása mellett érvelt, míg a közös jogkezelő szervezeteket és az MSZJF tagjait a kérdés megosztotta a társadalmi egyeztetés során, de erősebb érveket állítottak fel a második opcióra.⁴⁷ Az első alternatíva mellett szóló egyik érv az volt, hogy a szerzői jogra irányadó rendelkezések 90%-a az Sztj-ben található, és mindegy kódexként összefoglalja a speciális jogterület általános és legfontosabb szabályait. Jogalkalmazói oldalról a szabályok alkalmazásának, jogosulti oldalról pedig a rendszer átláthatóságának nehézségét veti fel, ha egyszerre két törvényt szükséges értelmezni.⁴⁸

Az SZTNH ezt követően Javaslatában az új törvény megalkotása mellett vonultatta fel érveit, amelyek közül a legrelevánsabbak a következők:

A szerzői jogi törvény alapvetően az anyagi jogra koncentrált és jellemzően magánjogi jogviszonyokat szabályoz, ehhez képest a KJK irányelv értelmében olyan speciális rendelkezések deklarációjára van szükség, amelyek megbontanák a törvény egységét. Ezen felül a jelenlegi 155. §-hoz képest túl nagy teret foglalnának el az új szabályozások, az uniós gyakorlatban pedig nem ismeretlen különböző intézményekre vonatkozó rendelkezéseket más-más jogszabályokba foglalni és igen megnövekedne a nem magánjogi jellegű normák aránya a törvényben. Továbbá indokolt kérdés volt, hogy az Sztj. közös jogkezelésről szóló eddigi rendelkezései átkerüljenek-e az új törvénybe, vagy kis módosításokkal, de továbbra is részét

---

⁴⁶KJK irányelv (5)-(9) preambulum-bekezdés

⁴⁷MSZJF: Észrevételek 4-6. p.

⁴⁸MSZJF: Észrevételek 5-6. p.

képezzék annak. Az utóbbi kettősség feltehetően további jogbizonytalanságot okozott volna, ami ellentétes a szabályozási átláthatóság céljával.⁴⁹

3.2. A 2014/26/EU irányelv magyar jogba való átültetésének részletes koncepciója

A Javaslatban felmerült általános átültetési koncepcionális kérdések rendezését követően sor került egy részletes átültetési koncepció (a továbbiakban: Részletes koncepció) megalkotására, amely a kodifikációs munkálatok megkezdésének előszobájaként szolgált melyet az SZTNH 2015. július 10-én írta ki társadalmi konzultációra.⁵⁰

A Részletes koncepció alapvető céljai volt, hogy egy konkrét részletekbe menő szabályozási megoldást mutasson be, új megközelítésbe helyezve a közös jogkezelés fogalmát, tárgyi és személyi hatályát, kiindulási pontként figyelembe véve a KJK irányelv meghatározásait, illetve az Szjt. egyes rendelkezéseit. Az alábbiakban a koncepciót abból a szempontból mutatjuk be, hogy elvi szinten milyen változásokat tervezett a jogalkotást előkészítő hatóság.

3.2.1. A közös jogkezelő szervezetek rendszere, formái

Az SZTNH a közös jogkezelő szervezet fogalma kapcsán az irányelvet vette alapul,⁵¹ a kiemelt jelentőségű területeken pedig érintetlenül hagyta a jelenleg hatályos szabályozást, ezen belül is különösen a kiterjesztett jogkezelés feltételrendszerét, a bejegyzéshez kötöttség, a díjszabásjövahagyási eljárás, reprezentatív tagság és a párhuzamos jogkezelői tagság korlátozásának elvét.⁵² Az SZTNH indokolása szerint a jogalkotói szándék a korábban felépített és folyamatosan fejlesztett korábbi magyar rendszer értékeinek, előnyeinek megőrzése mellett kívánta átültetni a szabályokat.⁵³

Azonban a „klasszikus” értelemben vett közös jogkezelő szervezetek intézményén túl a KJK irányelvben feltűnik egy a hazai szerzői jog területén mindeddig ismeretlen jogkezelési forma, a „független közös jogkezelés”, aminek átültetése valamennyi nemzeti jogba komoly fejtörést okozott. Mielőtt ezt vizsgálnánk, szükséges meghatározni az a „klasszikus” közös jogkezelő szervezet fogalmát. Az irányelv 3. cikk a) és b) pontjában olvashatjuk az fenti megfogalmazás alapján klasszikusnak értelmezett közös jogkezelő szervezet és a független közös jogkezelő szervezet definícióját. Alapvető különbség a kettő között, hogy míg tevékenységi körük

---

⁴⁹SZTNH: Javaslat 6-7. p.

⁵⁰ <https://www.sztnh.gov.hu/hu/hirek/sztnh-hirek/szakmai-es-hatosagi-kozlemenyek/tarsadalmi-egyeztetes-a-kozos-jogkezelesrol-szolo>

⁵¹SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA: Részletes koncepció a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv átültetéséhez megalkotandó magyar jogi szabályozás főbb tartalmi kérdéseivel kapcsolatban, Budapest, 2015. július 5. p.

⁵²SZTNH: Részletes átültetési koncepció 6. p.

⁵³SZTNH: Részletes átültetési koncepció 2. p.

egybevág, addig két lényegi tulajdonságuk elválík egymástól. A „klasszikus” jogkezelő nonprofit szervezetként működik⁵⁴ és a tagjai tulajdonában vagy ellenőrzése alatt áll⁵⁵ (lásd a magyar jogkezelő egyesületek), míg a független szervezet profitorientált⁵⁶ és nincs a jogosultak tulajdonában, vagy legalább ellenőrzése alatt.⁵⁷ A Részletes koncepció felállít egy fogalom meghatározást⁵⁸ a független szervezet kapcsán, amely egybevág az irányelv 3. cikk b) pontjában meghatározottakkal.

Az értelmezésen túl is problémát jelentett azonban a „független jogkezelés” szervezetének bevezetése, mivel az új intézményi keret lyukat üthet a közös jogkezelés szolidaritásvállalásán és kulturális sokszínűségén alapuló építményén, hiszen egy profitorientált szervezet mozgatórugója alapvetően a nyereség növelése, ami a klasszikus jogkezelőknél nem lehet szempont. Az alapelvek megőrizhetősége érdekében szükséges volt olyan garanciák létrehozása, amelyek bezárják a lehetséges kiskapukat és biztosítják a két kategória egymás mellett történő megfelelő, hatékony működését. Erre megoldást jelenthet, ha a független jogkezelés a kilépett jogosultak, - tehát a klasszikus értelemben vett közös jogkezelő szervezetekhez tartozás és általuk végzett jogkezelésből kilépők - számára alternatív lehetőségként vehető igényben. Illetve a kiterjesztett hatályú közös jogkezelés hatálya alá eleve nem tartozó felhasználások, - azaz a jogosult által tett tiltakozó nyilatkozatában meghatározottakon kívüli művek vagy teljesítmények - körében engedélyezi a jogalkotó ezt a lehetőséget.⁵⁹

A két fogalomkör elhatárolásán túl egy harmadik közös jogkezelést végző osztály korábbi rendszerbe való átültetése is kérdéseket vetett fel, ez pedig a zenei művek online felhasználására vonatkozó multiterritoriális engedély adására jogosult közös jogkezelő szervezet. A kategória azonban alapvetően a „klasszikus” szabályozás körébe tartozik, azzal az eltéréssel, hogy ez a szervezet egynél több tagállam területére ad felhasználási engedélyeket. Itt a párhuzamos jogkezelés nem okozhat problémát az engedélyadások kapcsán, azonban a jogérvényesítés igen. A kérdés rendezésére a Részletes koncepció nem adott választ.⁶⁰

---

⁵⁴KJK irányelv 3 cikk. a) ii. pont

⁵⁵KJK irányelv 3 cikk a) i. pont

⁵⁶KJK irányelv 3. cikk b) ii. pont

⁵⁷KJK irányelv 3. cikk b) i. pont

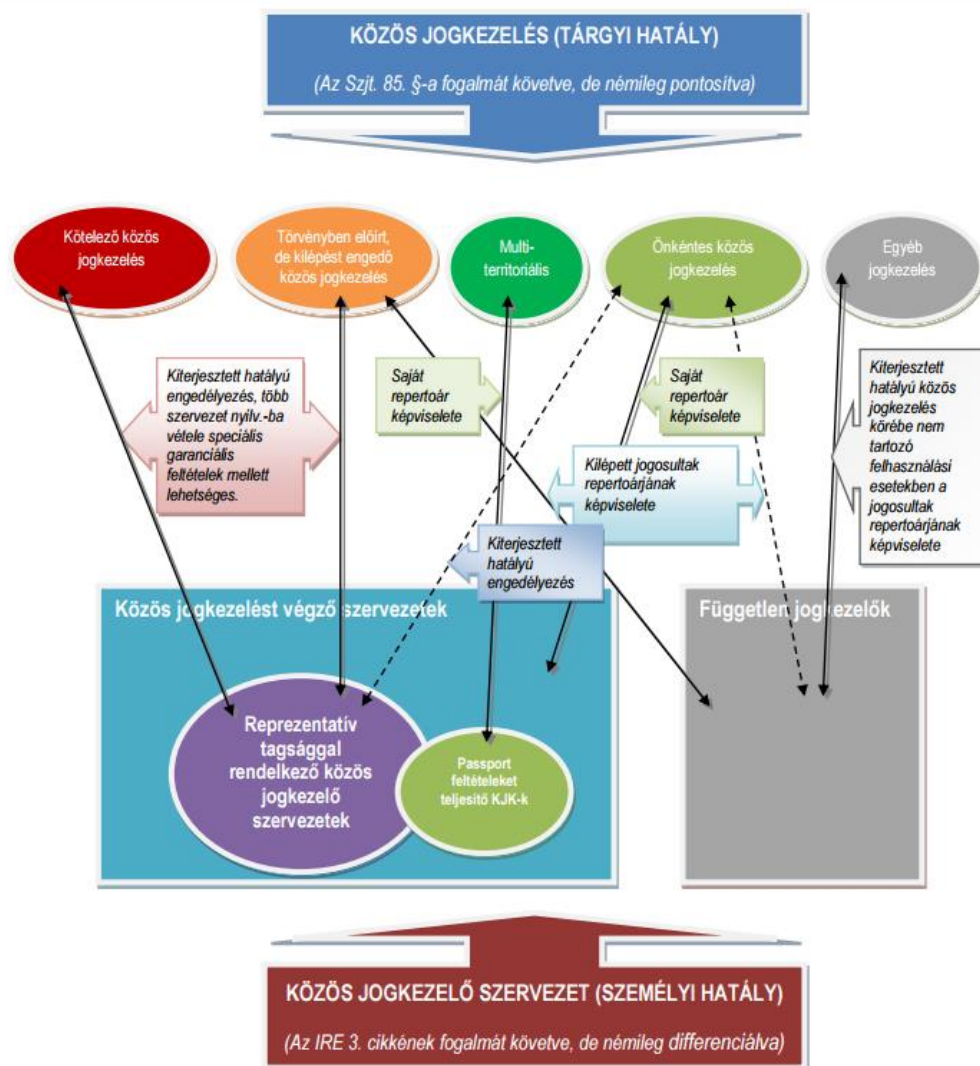
⁵⁸SZTNH: Részletes átültetési koncepció 9. p.

⁵⁹SZTNH: Részletes átültetési koncepció 10. p.

⁶⁰SZTNH: Részletes átültetési koncepció 12. p.

A fentiekben elemzett közös jogkezelési szervezeti formák alapján az SZTNH a következő ábrát⁶¹ állította fel, amely tartalmazza a közös jogkezelés tárgyi és személyi hatályát, és amely a törvényjavaslatban kifejtésre kerülő szervezeti rendszer alapja.

3.2.2. Más tagállamban letelepedett közös jogkezelő szervezet Magyarországon folytatott tevékenysége

A Részletes koncepcióban azon kérdések vizsgálatánál, melyeknek fő témája, hogy vonatkozhatnak-e a magyar rendszerben szigorúbb szabályok a más tagállamban letelepedett, Magyarország területén közös jogkezelést folytató szervezetekre, illetve, hogy ezek a szabályok hogyan egyeztethetők össze az uniós joggal, és egyéb követelményekkel⁶² a következő álláspontra jutott az SZTNH.⁶³

⁶¹SZTNH: Részletes átültetési koncepció 3. Ábra – A közös jogkezelés rendszere, 13. p

⁶²SZTNH: Részletes koncepció 14. p.

⁶³A KJK irányelv (9) preambulum-bekezdésében feltüntetett szigorúbb előírások alkalmazásának lehetőségét figyelembe véve

Abban az esetben, ha hazánkban az EU más tagállamában letelepedett közös jogkezelő szervezet tevékenységet végez, cselekményei a magyar jog hatálya alá tartoznak, tehát a Magyarországon is megkövetelt garanciális feltételeknek kell megfelelniük, valamint szigorúbb szabályozási kritériumoknak, amennyiben ez nem ellentétes az uniós joggal. E tekintetben tehát nem kerülnek az EU más közös jogkezelői sem kedvezőbb, sem hátrányosabb helyzetbe, mint azok, amelyek Magyarországon letelepedtek. Kivételt képezhet a strict szabályok alól a zenei művek multiterritoriális felhasználásának engedélyezésével kapcsolatos tevékenységet folytató közös jogkezelő szervezet, azonban e kivétel kritériumait a koncepció az irányelvből fakadó kötelezettség ellenére nem fejtette ki, (hiszen ezek részletesen szerepeltek az irányelvben) azonban megjelölte, hogy erre szükség lesz a törvénytervezetben.⁶⁴

3.2.3. A szervezeti forma, nyilvántartásba vétel, nem kereskedelmi célú felhasználás, fogalmak, díjszabások, felügyelete

A Részletes koncepcióban kifejtésre kerül, hogy az 1996-os privatizációs váltás óta alkalmazott egyesületi formakényszer helyett vagy mellett milyen egyéb szervezeti formában folytathatják tevékenységüket a közös jogkezelő szervezetek, abból kifolyólag, hogy a KJK irányelv (14) preambulum-bekezdésében – tekintettel a tagállami megoldások sokszínűségére és arra, hogy ez önmagában nem befolyásolja a jogkezelés hatékonyságát - nem határozza meg kifejezetten kötelezően a formát.⁶⁵ Az SZTNH kizárólag a magyar jogban már meglévő megoldások bevezethetőségét vizsgálta meg, de nem foglalkozott egy sui generis jogi személy lehetőségével. Ennek eredményeként pedig mind a szövetkezeti, alapítványi lehetőséget megvizsgálva, az általános koncepcióhoz észrevételeket fűző szervezetek álláspontjából kiindulva indokolatlannak tartja a változtatást, egyedül a független jogkezelők, mint új jogkezelési alak esetén tartja fent a formakényszer alóli mentesség lehetőségét.⁶⁶

A nyilvántartásba vétellel kapcsolatban az Szjt. szabályozásához képest (hiszen ez új kör) az SZTNH és az észrevételeket megfogalmazók szerint a nyilvántartásba vételi kötelezettséget kiterjesztően kell értelmezni a más tagállamban letelepedett, Magyarország területén jogkezelési tevékenységet folytató közös jogkezelő szervezetekre is, mivel ez garantálja a rendszer átláthatóságát.

Mindezen túl a koncepcióban kiemelésre kerül a jogosultak fogalmának új, kiterjesztett meghatározása,⁶⁷ a felhasználók körének az Szjt. korábbi rendelkezéseihez képest történő

---

⁶⁴SZTNH: Részletes koncepció 15-21. p.

⁶⁵KJK irányelv (4) preambulum-bekezdés

⁶⁶SZTNH: Részletes koncepció 25. p.

⁶⁷SZTNH: Részletes koncepció 27-28. p.

esetleges leszűkítése,⁶⁸ a nem kereskedelmi célú felhasználás engedélyezése,⁶⁹ a díjszabások,⁷⁰ és a hatósági felügyelet⁷¹ kérdésköre.

4. Egy új törvény története

4.1. T/10527. számú törvényjavaslat a törvényhez képest

Az átültetési koncepciók megtárgyalása után a kodifikációs munka befejeztével az Országgyűlés elé került a T/10527. számú törvényjavaslat, mely végül 2016. június. 27-én került kihirdetésre a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös jogkezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény (továbbiakban Kjkt.) címen.

4.2. A Kjkt. indoklása

Fel kell tennünk a már részben tárgyalt kérdést, hogy szükség volt-e a közös jogkezelés szabályainak egy teljesen új törvényt alkotni, nem lett volna-e elegendő a meglévő Szjt. vonatkozó szakaszainak módosítása? Faludi Gábort idézve: „a KJK irányelv új törvénybe való átültetése bizonyult a legjobb megoldásnak az adott helyzetben. Kijelenthetjük, hogy ez a megoldás problémákat nem fog okozni. Hogy ennek mi az oka? Az hogy a Kjkt. számos közigazgatási rendelkezést, szabályt tartalmaz amely, ha ugyanilyen mennyiségben és módon bekerül módosításként az Szjt-be elnyomta volna az szerzői jogi törvény komplexitását és többi rendelkezését.”

Az új törvény létrehozásának előzménye a közös jogkezelés szabályai a szerzői jogi szabályok közül világosan elkülöníthetők és az irányelvbe foglalt átültetésre hivatott joganyag igen nagy terjedelme miatt indokolt volt a Kjkt. megalkotása, illetve az Szjt. bizonyos rendelkezéseinek módosítása.⁷² Ennek köszönhetően a magyar jog követi több európai kodifikáció megoldását, mely szerint a szerzői anyagi jog mellett önálló közös jogkezelési törvény tartalmazza az anyagi jogon túlmutató rendelkezéseket.

5. A Kjkt., a KJK irányelv és az Szjt. vonatkozó részének összehasonlítása

---

E fejezetben az Szjt. 2016. július 27-ig hatályos verziójának, a közös jogkezelésre vonatkozó 85-92. §-át vetjük össze a Kjkt-vel, és annak tartalmával, kiegészítve az KJK irányelvvel való összehasonlítással. Megvizsgáljuk, hogy mely elemeket vette át az új törvény az Szjt-ből, mivel egészítette ki és írta át a vonatkozó szakaszokat, milyen novumokat tartalmaz, és mennyire építkezik „elődjéből.” Valamint elemezzük, hogy miként valósult meg az irányelv

---

⁶⁸SZTNH: Részletes koncepció 30-31 p.

⁶⁹SZTNH: Részletes koncepció 31. p.

⁷⁰SZTNH: Részletes koncepció 36-38. p.

⁷¹SZTNH: Részletes koncepció 38-39. p.

⁷²T/10527. számú irányelv általános indoklás

rendeletének átültetése, teljesültek-e az abban foglalt követelmények abból a szempontból, hogy ténylegesen európaibb lett-e a szabályozás.

5.1. A közös jogkezelés fogalma, a szabályozási célok, a Kjkt. hatálya

Az Sztj. 85.§-a írta le a közös jogkezelés definícióját. Ezen a Kjkt. alapvetően nem sokat változtatott, azonban az új törvénybe beiktatásra került egy értelmező rendelkezéseket tartalmazó rész, (4. §) amely az irányelv 3. cikkéhez hasonlóan a különböző közös jogkezelés kapcsán felmerülő fogalmak tisztázására szolgál. Emellett a régi és az új norma közötti eltérés jelentősége abban áll, hogy a korábbi szabály már nem tükrözte a tényleges helyzetet, mivel a kilépés lehetővé tételével létezett olyan jogkezelés is, amely hatékonyan lett volna gyakorolható egyedileg is (hiszen különben nem lett volna értelme a kilépést engedni). A 4. §-on belüli 7. pont⁷³ szól a közös jogkezelésről, amelynek tartalmi elemei nagyrészt azonosak az Sztj. XII. Fejezetének nyitó szakaszával, illetve a Nagykommentárban olvasható elemekkel.⁷⁴ Emellett a már elemzett törvénytervezet 4. §-hoz írt részletes indokolásban is olvashatjuk, hogy „a javaslat az Sztj. jelenleg hatályos szabályozási elveit követve határozza meg a közös jogkezelés fogalmát.”⁷⁵ Annak ellenére, hogy az Sztj. csak közvetetten tartalmazza XII. Fejezetének céljait és erről bővebben a teljes törvényhez készült Nagykommentárban olvashatunk, a Kjkt. egy szakaszt szentel a kérdésnek, mégis a két oldal tényezői összességükben koherensek egymással. Feltevésünket a következő táblázattal igazoljuk:

<i>Nagykommentár a szerzői jogi törvényhez</i> ⁷⁶	<i>Kjkt.</i> ⁷⁷
Közös jogkezelő szervezetek működésének gyakorlati megkönnyítése	A szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezelésére vonatkozó alapvető szabályok meghatározásával biztosítsa a vagyoni jogok gyakorlását és érvényesítését
Közös jogkezelő szervezetek működésének gyakorlati megkönnyítése, Közérdekű szempontok érvényesítése	A szerzői és kapcsolódó jogok kezelését végző szervezetek működésének átláthatóságát és kiszámíthatóságát
A közös jogkezelés során a jogosultak és a felhasználók érdekeinek megvédése, garانتálása	A jogosultak és a felhasználók érdekeinek szem előtt tartásával.

A két szöveg egymásból is levezethető, tehát nem feltétlenül közvetlen az egyezés. Például a Kjkt. esetében, amikor azt írja, hogy cél a közös jogkezelésre vonatkozó alapvető szabályok

⁷³Kjkt. 4.§ 7. közös jogkezelés: egyes szerzői vagyoni jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó vagyoni jogok több jogosult érdekében és közös javára közös jogkezelő szervezet által történő gyakorlása és érvényesítése függetlenül attól, hogy azt törvény írja elő vagy az a jogosultak elhatározásán alapul...

⁷⁴GYERTYÁNFY: Nagykommentár az Sztj-hez 498-499. p.

⁷⁵Kjkt. javaslat Részletes Indokolás a 4.§-hoz

⁷⁶GYERTYÁNFY: Nagykommentár az Sztj-hez 498. p.

⁷⁷Kjkt. 1.§

meghatározásával a vagyoni jogok gyakorlásának és érvényesítésének biztosítása, akkor ezzel párhuzamba állítható, hogy a közös jogkezelők működésének gyakorlati megkönnyítése azzal garantálható, ha az új törvény megfelelő, szabályokat deklará. Hiszen a vagyoni jogok gyakorlása és érvényesítése a közös jogkezelő szervezetek feladata, vagyis a megfelelő törvényi szabályozás az ő munkájukat tehermentesíti.

Az irányelv is ide kapcsolható, mivel az új törvény megalkotásakor figyelemmel kellett lennie a jogalkotónak arra, hogy a Kjkt. céljai közé bele kellett foglalnia az irányelvben megjelölt célokat.

Ki kell emelnünk, hogy a Kjkt-ben lévő célok alapvetően összefüggenek egymással. A koherencia középpontjában pedig az irányelv által elérendő célkitűzésként meghatározott jogharmonizációt, jogbiztonságot biztosító átláthatóság és kiszámíthatóság követelménye áll, amelyek garantálásával könnyíthető a vagyoni jogok gyakorlása és érvényesítése, valamint a jogosultak és felhasználók érdekeinek szem előtt tartása.

A fogalom a KJK irányelv fogalmával, és az uniós jog alapelveivel is összhangban áll, mivel a közös jogkezelést azokon az eseteken túlmenően, ahol a szerzői vagy szomszédos joga másként egyáltalán nem gyakorolható, csak egyfajta lehetőségként adja meg a jogosultak számára, de nem írja elő számukra azt.

A Kjkt. 2-3.§-ban a törvény hatályáról olvashatunk. Ez a rész minden tekintetben új az Sztj-hez képest, és annak módosítását is követelte, hiszen az külön a közös jogkezelésre vonatkozó tárgyi hatály kérdéseit nem rendezte, így a Kjkt. hatályba lépésével a szerzői jogi törvény hatályáról szóló 3.§-ba egy új bekezdést⁷⁸ kellett beiktatni. Tehát, a közös jogkezelésre vonatkozó hatály körét teljes mértékben a Kjkt. rendezi, ellenben e törvény is visszautal az Sztj-re olyan kérdésekben, amelyek általa nem kerülnek szabályozásra.⁷⁹

A törvény személyi hatálya kiterjed a klasszikus és a független közös jogkezelő szervezetre, valamint vonatkozik a belföldön és a külföldön letelepedett, azonban Magyarország területén jogkezelés tevékenységet folytató közös jogkezelőkre és a velük kapcsolatos eljárásokra. A hatállyal kapcsolatban az irányelv követelményként a 2. cikk (3) bekezdésében rendelkezett arról, hogy a tagállamok kötelesek úgy átültetni az irányelvet, hogy annak szabályait alkalmazni kell a közös jogkezelő szervezetek minden fajtájára. A korábbi szabályok csak és kizárólag a Magyarországon letelepedett és közös jogkezelő szervezetként nyilvántartásba vett egyesületekre vonatkoztak, vagyis a szabályozás személyi hatálya jelentős bővülésen esett át.

---

⁷⁸Sztj. 3.§ (2) bekezdés

⁷⁹Kjkt. 3.§

5.2. A közös jogkezelés általános szabályai, alapelvei

Az Szjt.-ben a közös jogkezelés általános szabályai alá tartozó három szakasz a Kjkt-ben más formában, szétagolva és bővebben kifejtve jelenik meg. Az utóbbi törvényben a közös jogkezelés alapelvei cím alatt található néhány szó szerint átvett rendelkezést. Ilyen a közös jogkezelés útján érvényesített díjigényekkel, valamint a beszedett díjakkal kapcsolatos szabály, mely szerint a jogosultak közötti felosztásukig a közös jogkezelő szervezet rendelkezik a jogdíjakkal, ami az egyik legalapvetőbb működési garancia, mert a közös jogkezelő szervezet lényegében önálló jogosultként tud eljárni a jogok gyakorlása és érvényesítése során.⁸⁰

Ezzel szemben kifejezetten alapelvekkel a korábbi szabályozásban nem találkozhattunk. A KJK irányelv 4. cikkében meghatározza az alapelveket, melyek szerint a közös jogkezelő szervezeteknek az általuk kezelt jogok vonatkozásában figyelembe kell venniük a képviselt jogosultak érdekeit, valamint, hogy nem lehet rájuk olyan kötelezettséget róni, amelyek objektív szempontokból a feladat ellátásához nem szükségesek. Ezt a kettős alapelvet a törvény átvette.

A Kjkt-ben felsorolt elvek közé tartozik például a (bizonyos esetekben) reprezentativitás követelménye,⁸¹ az egyenlőség/diszkriminációttilalom elve,⁸² az ésszerűség, gazdaságosság.⁸³ Mivel ezek a régi szabályozásban is megjelentek, ezért e tekintetben azt lehet mondani, hogy a korábbi rendelkezésekhez képest az új szabályozás nem nyújt többletet, nem vált „európaibbá”. A Kjkt. rendelkezik a nem kereskedelmi célú felhasználás engedélyezéséről, valamint a részesedésre jogosult személyre vonatkozó szabályokról. Az előbbi teljes mértékben új tartalom, amelynek lényege, hogy a jogosult egyénileg engedélyezheti a nem kereskedelmi célú felhasználást valamely művével vagy kapcsolódó jogi teljesítményével kapcsolatban, akkor is, ha az érintett felhasználás jogosítására alapvetően a közös jogkezelő szervezet jogosult. Ennek kereteit az adott közös jogkezelő szervezetnek kell meghatároznia alapszabályában.⁸⁴ Ez nehézséget okozhat, hiszen az irányelv kötelezettségként csak a lehetőség biztosítását írja elő, míg a törvény nem szabályozza eléggé, hogy a jogosult – felhasználó – közös jogkezelő milyen módon tájékoztassa egymást arról, ha egy adott felhasználást ki akarnak emelni a közös jogkezelési rend alól. További értelmezési kérdést vet fel az, hogy melyek azok a felhasználási formák, amelyek eleve kizártak a nem kereskedelmi felhasználások alól. Jó esélye van annak, hogy például a díjigények nem tartozhatnak e kivételi szabály hatálya alá, hiszen ahol a jogosultnak eleve nincs engedélyezési joga, ott nem is biztosítható számára eseti jelleggel

---

⁸⁰Szjt. 88.§ (2) v. Kjkt. 9. § (2) bek.

⁸¹Kjkt. 5.§ (1) bekezdés

⁸²Kjkt. 6.§ (1); Szjt. 92/H. § (2) bek.

⁸³Kjkt. 7.§ (1) bek.

⁸⁴Kjkt. 11.§ (2) bek.

egyedi engedélyezési lehetőség a nem kereskedelmi célú felhasználásra (másként megfogalmazva, nincs olyan engedélyezési joga, amely alól kivételt lehetne képezni).

5.3. A közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásba vétele, bejelentése, a tevékenység engedélyezése

Az Szjt. a közös jogkezelési tevékenység folytatására vonatkozó feltételeket a nyilvántartáshoz, nyilvántartásba való felvételhez, az ehhez kapcsolódó eljárásokhoz kötötte és e témákhoz kapcsolódó szabályozási körökben rendezte. A Kjkt. egy három lépcsős rendszert vezet be, amiben a különböző eljárási szakaszokat elválasztja egymástól, és amelyben deklarálja, hogy milyen úton válhat egy egyesület közös jogkezelő tevékenységet végző szervezetté. Korábban minden közös jogkezelő tevékenységet végző szervezetet nyilvántartásba kellett venni. Ma azonban csupán a letelepedett szervezeteket szükséges, amelyek külföldről végeznek közös jogkezelő tevékenységet magyarországi területre, azoknak csak bejelentési kötelezettségük van.

A közös jogkezelő szervezet köteles tevékenységének megkezdését az SZTNH felé nyilvántartásba vétel céljából előzetesen bejelenteni,⁸⁵ ez vonatkozik a független közös jogkezelő szervezetekre is.⁸⁶ A bejelentés tartalma néhány kiegészítés kivételével megegyezik az Szjt-ben megjelölt nyilvántartás lényegével, ez a 84. §-ban található. A bejelentés alapján az SZTNH megvizsgálja, hogy a tevékenység engedélyhez kötött-e, illetve, hogy nyújtottak-e be az engedély megszerzésére irányuló kérelmet.⁸⁷ Amennyiben igen, az SZTNH végzésével értesíti a bejelentőt arról, hogy a bejelentést tudomásul vette, a kérelmet vizsgálja és pozitív elbírálás esetén gondoskodik a nyilvántartásba vételről annak érdekében, hogy a közös jogkezelő szervezet megkezdhesse tevékenységét.⁸⁸ Az eljárás kérelemmel indul, amelyben a kérelmet benyújtónak meg kell jelölnie tevékenységével érintett szerzői jogot vagy kapcsolódó jogot, teljesítménytípust, jogosulti csoportot és a közös jogkezelési tevékenység típusát.⁸⁹ A Kjkt. 88. § (2) bekezdése alapján a kérelemhez csatolni kell az engedély megadásához szükséges feltételek teljesítését igazoló iratokat, ezen kívül a további mellékelendő elemeket a 216/2016. Korm. rendelet 14. §-a tartalmazza. Az SZTNH fenntartja a jogot az engedély módosítására,⁹⁰ amely hivatalból történik, valamint az engedély visszavonására,⁹¹ amely történhet kérelemre, vagy szintén hivatalból.

A kritériumoknak megfelelő bejelentést és engedély megadását követően az SZTNH közhiteles nyilvántartásában rögzíti a közös jogkezelő szervezetet a bejelentésben közölt adatai és az engedély

---

⁸⁵Kjkt. 33.§

⁸⁶Kjkt. 71.§

⁸⁷Kjkt. 85.§

⁸⁸Kjkt. 85.§

⁸⁹Kjkt. 87.§

⁹⁰Kjkt. 94-95.§

⁹¹Kjkt. 96-99.§

alapján.⁹² Majd a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi a Kjkt. 101. § (1) bekezdésében meghatározott információkat, valamint az említett szakasz e) pontjában megjelölt kormányrendelet (216/2016) 18. §-ban található egyéb adatokat.

Az SZTNH a nyilvántartásból való törlés eseteit a törvény 104. §-ban rendezi, valamint nívumként, az új törvény alapján külön listát vezet a jogkezeléstől eltiltott szervezetekről, amely szintén közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

5.4. A közös jogkezelés jogalapja, a jogkezelési megbízás, tagsági szabályok és a nem tagok jogai

A Kjkt. III. Fejezete a jogkezelés alapjáról szól, amiről bizonyos szinten az Szjt. is határozott. Az általános szabályokban, gondolunk itt például a 87. §-ra. A korábbi rendelkezésekben nem volt szó a képviselt jogosult és a közös jogkezelő szervezet közti megbízási szerződésről, melyet az irányelvből vett át az új törvény.

Az Szjt. ugyan nem szabályozta, hogy a közös jogkezelés kapcsán, a jogosultak vagyoni jogait milyen írásbeli engedély, hozzájárulás, megállapodás, vagy bármely más nyilatkozat alapján kezeli a közös jogkezelő szervezet, azonban a legtöbb jogkezelő gyakorlatában kialakította ennek kereteit. Bevezetésre került a kiterjesztett közös jogkezelés elve, amely szerint a kjk képviseleti joga – ha a kiterjesztettségi feltételeknek megfelel a szervezet – valamennyi azonos jogosultra kiterjed. Ezt korábban is megerősítette több jogkezelő szervezet ilyen jellegű adatlapokkal. Például az Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület (a továbbiakban: EJI) a 2015. november 19-én (tehát a Kjkt. előtt) hatályba lépett Felosztási Szabályzatában rendelkezik arról, hogy az előadóművész egy *személyi adatlap* benyújtásával időbeli korlátozás nélküli megbízást az az EJI-nek.⁹³ Valamint az előadóművész örökösei az „*örökös adatlap*” kitöltésével jelentik be igényüket az EJI felé.⁹⁴ Megemlíthetjük az Artisjust is, akik kifejezetten megbízási szerződéseket kötöttek már az új törvény előtt is. Most annak köszönhetően, hogy már nem csak kiterjesztett közös jogkezelés van, a törvény nem minden esetben tudja keletkeztetni a képviseleti jogot, ezért kell általában egy jogkezelési megbízásnak is lennie.

A Kjkt. hatálybalépése miatt ez megváltozott. A közös jogkezelő szervezeteknek meghatározott tartalmi elemekkel megbízási szerződést kell kötniük az általuk képviselni kívánt jogosultakkal, beleértve ebbe azokat a tagokat is, akik a Kjkt. hatálybalépése előtt váltak taggá. Ezeket az elemeket a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) általános kötelmi szabályain és a megbízási szerződésre vonatkozó szabályokon kívül a Kjkt. 157.§ (1)

---

⁹²Kjkt. 101.§

⁹³EJI: Felosztási Szabályzat 2015. 11. 19. Általános rész 1.1. p.

⁹⁴EJI: Felosztási Szabályzat Általános rész 1.8. p.

bekezdésében foglalt felhatalmazása alapján megalkotott, a közös jogkezelő szervezetek és a független jogkezelő szervezetek működésének és a jogkezeléssel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 216/2016. (VII. 22.) Korm. rendelet részletesen szabályozza.⁹⁵

A rendelet 1.§-a tartalmazza a Ptk.-n túl azokat a különös feltételeket, amelyeknek mindenképpen teljesülnie kell a megbízási folyamatban, melynek az eredménye a megbízási szerződés. A Kjkt. 14.§-a szerint a szerződés elfogadása előtt a közös jogkezelő szervezet köteles tájékoztatni a jogosultakat a jogkezelés lényeges feltételeiről. A tájékoztatás kötelező összetevőit a rendelet 2.§-a határozza meg. Ezen belül is kifejtésre szorul a 2.§ a) pontja, amelyben a közös jogkezelőnek tájékoztatnia kell a vele megbízási szerződést kötő jogosultat az őt megillető jogairól. E jogokról a KJK irányelv is rendelkezik részben az 5. cikkben részben pedig a különböző szabályozási körökben, a Kjkt-ben szintén különböző szegmensekben találhatjuk meg ezek a jogokat. Ráadásul mivel nincs egy taxatív és zárt felsorolás az irányelvben, így a tagállamok adhatnak más, egyéb jogosítványokat. Ebből adódóan a Kjkt-ben sincs kógens felsorolás, ami nehezíti a jogértelmezést és széles lehetőségeket hagy a közös jogkezelő szervezeteknek. Olykor az is értelmezési problémát okozhat, hogy egyes jogok a közös jogkezelő szervezetek részére előírt kötelezettségekként vannak megfogalmazva és nem pedig a jogosultak jogaként.⁹⁶ Tanulmányunk elkészítése során legjobb tudásunk szerint megpróbáltuk összegyűjteni a Kjkt-ből a jogosultakat megillető jogokat, ezek a következők:

- A jogosult engedélyezhet nem kereskedelmi célú felhasználást,⁹⁷ megválaszthatja mely közös jogkezelő szervezetnek ad megbízást,⁹⁸
- a közös jogkezelő szervezettel kötött megbízást felmondhatja, korlátozhatja akár egyoldalú nyilatkozattal is,⁹⁹
- a jogosult tiltakozhat a közös jogkezelés ellen.¹⁰⁰
- a jogosultnak joga van ahhoz, hogy a közös jogkezelő szervezettel elektronikus úton is kapcsolatot tartson,¹⁰¹
- joga van a hatékony és gyors panaszkezelési eljáráshoz,¹⁰²
- joga van a közös jogkezelő szervezet tevékenységéről évente legalább egyszer részletes tájékoztatást kapni,¹⁰³

---

⁹⁵216/2016 (VII. 22.) Korm. rendelet 1. §

⁹⁶Például Kjkt. 40. § a jogdíjak felosztásának és kifizetésének kötelezettsége

⁹⁷Kjkt. 11. §

⁹⁸Kjkt. 13. §

⁹⁹Kjkt. 16. §

¹⁰⁰Kjkt. 18. §

¹⁰¹Kjkt. 47. §

¹⁰²Kjkt. 47. §

¹⁰³Kjkt. 53. §

- joga van eseti adatszolgáltatást kérni.¹⁰⁴

Mіндеzen felül a Kjkt. 40.§-a alapján a közös jogkezelő szervezet köteles az általa beszedett jogdíjakat a felosztási szabályzata szerint felosztani és kifizetni. Ez a rendelkezés a jogosultak oldaláról nézve szintén jogosultság. Az egyes jogosultságok megértéséhez és bővebb vizsgálatához külön kell tudnunk választani a korlátozás, kilépés, és a tiltakozás fogalmát.

A Kjkt. jogkezelési megbízásról szóló 13.-16.§ rendelkezéseket tartalmazzák a jogkezelés korlátozására egyes jogkezelőknél úgynevezett „mandátumkorlátozásra”, valamint a jogkezelés felmondására, hiszen ezt is biztosítania kell a közös jogkezelő szervezetnek. A korlátozás alapvetően meghatározott országokra, egyes műtípusokra vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogi teljesítményekre (de nem egy-egy konkrét műre vagy teljesítményre) vonatkozhat.

A felmondás az irányelv megfogalmazása szerint a jogosult joga ahhoz, hogy az általa adott megbízást egyoldalúan megszüntesse. Erre felmondási időt határoz meg, ami legfeljebb hat hónap lehet,¹⁰⁵ azonban lehetőséget nyújt arra a közös jogkezelő szervezeteknek, hogy úgy döntsenek, a felmondás csak a pénzügyi év végén léphet hatályba. Ez az aktus a kiterjesztett hatályú kötelező közös jogkezelést nem érinti, vagyis csak a megbízást lehet felmondani, de ha annak a jognak a kezelése kötelező közös jogkezelésbe tartozik, akkor ez a felmondás nem fog a jogkezeléstől való „szabadulást” jelenteni. Az erre vonatkozó formai kritérium a teljes bizonyító erejű magánokirat.

Az említett harmadik lehetőség, amelyet biztosítania kell a közös jogkezelő szervezetnek a tiltakozás, a szakzsargonban „kilépés”. Tiltakozni a kiterjesztett hatállyal érintett valamennyi műhöz vagy kapcsolódó jogi teljesítményhez kapcsolt jogkezeléssel szemben lehet, de a kötelező közös jogkezelésből nem lehet „kilépni”.

Összességében elmondható, hogy a jogkezelési megbízás a hagyományos megbízási szerződésen jóval túlmutató részletességgel szabályozott intézmény, amely a közös jogkezelési feladatok ellátásának részleteit is meghatározó, lehetővé tevő jogi eszköz. A jogkezelési megbízás részletes szabályozása ezen új szemlélet miatt igen fontos és a jogkezelés demokratizálódását, transzparenssebbé válását ténylegesen segíti.

A Kjkt. alapján a közös jogkezelő szervezet felveszi tagjának azokat a jogosultakat, őket képviselő szervezeteket, akik teljesítik a tagsági követelményeket.¹⁰⁶ Ezzel szemben az Szjt, konkrét követelményeket nem fogalmazott meg a tagok jogairól, a tagságról, még ha a diszkriminációtilalmat rögzítette is¹⁰⁷ és az uniós bírósági jogból¹⁰⁸ is ez következett, így a gyakorlat

---

¹⁰⁴Kjkt. 56.§

¹⁰⁵2014/26/EU irányelv 5. cikk (4) bek.

¹⁰⁶Kjkt. 23.§

¹⁰⁷Szjt. 92/H. § (2) bek.

¹⁰⁸Például: GEMA-ügy

sem lehetett más. A közös jogkezelő szervezet elutasíthatja a tagfelvétel iránti kérelmet, de köteles világosan megindokolni annak okát. A törvény tovább részletezi a tagsággal kapcsolatos rendelkezéseket és kihangsúlyozza, hogy a tagok egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek.¹⁰⁹ Erre utaló kifejezett szabályt az irányelv nem tartalmaz, ezen kívül további rendelkezés, amelyet szintén csak a törvény taglal, hogy a tagoknak nincs helytállási kötelezettsége semmilyen esetben sem.¹¹⁰ Az irányelv külön cikke határozza meg, hogy mi a helyzet azokkal, akik valamely jogszabály, jogátruházás, felhasználási engedély vagy más szerződés megállapodása alapján közvetlen jogviszonyban állnak a közös jogkezelő szervezettel azonban nem tagjai azoknak.¹¹¹ A Kjkt. nem rendelkezik azzal kapcsolatban, hogy a nem tag jogosultaknak milyen jogai vannak, (ha vannak) de azt kimondja, hogy nem lehetnek mások a közös jogkezelésből fakadó jogaik, mint azoknak, akik tagok

5.4.1. Kiterjesztett hatályú közös jogkezelés, más közös jogkezelő nevében végzett közös jogkezelés

Az Szejt. alapján, ha egy jogkezelő nyilvántartásba vételre került, akkor az automatikusan kiterjesztett hatályú jogkezelést végezhet. Figyelemmel arra, hogy a bejegyzés feltétele szükségszerűen a reprezentativitás volt, ezért a kiterjesztett jogkezelés feltétele, hogy a jogkezelő reprezentatív legyen. Maga a reprezentatív kifejezés az Szejt-ben sem szerepel, hiszen a KJK irányelv kapcsán a törvény ülteti át a fogalmat és definícióját rendezi az értelmező rendelkezéseken belül,¹¹² illetőleg szabályozásához külön szakaszt fűz.¹¹³ A reprezentativitás, mint a jogkezelés elengedhetetlen feltételének kivétele a rendszerből, a jogkezelési tevékenységek divergálódását, a piac sokszínűbbé válását eredményezi, még ha egyébként rengeteg együttműködési kérdést vet is fel.

5.5. A közös jogkezelés szervezeti szabályai

Ahogy arról már a korábban említést tettünk, a KJK irányelv nem határozta meg¹¹⁴ azt, hogy a közös jogkezelő szervezetek milyen szervezeti formában gyakorolhatják tevékenységüket. Az Szejt. 91.§ (1) bekezdésében találkozhattunk a formakényszer szabályával, mely kijelentette, hogy közös jogkezelő szervezetként csak egyesület vehető nyilvántartásba. Ezt a Kjkt. 21.§-a szintén kimondja, de a 20.§ rögzíti azt is, hogy a fejezetben foglalt előírások nem vonatkoznak a más EGT-államban letelepedett, és Magyarország területére irányuló közös jogkezelést végző közös jogkezelő

---

¹⁰⁹Kjkt. 24.§

¹¹⁰Kjkt. 24.§ (3) bek.

¹¹¹KJK irányelv 7. cikk

¹¹²Kjkt. 4.§ 10. p.

¹¹³Kjkt. 34.§

¹¹⁴KJK irányelv (14) preambulum-bekezdés

szervezetre. Vagyis az egyesületi forma csak azon jogkezelők tekintetében előírás, amelyek Magyarországon telepedtek le.

Az irányelv (14) preambulum-bekezdése annyit ír elő, hogy a tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell tenniük annak megelőzésére, hogy az irányelvből fakadó kötelezettségeket a jogi forma megválasztása során kijátsszák. Ez ilyen módon akkor teljesülhet, ha a tagállami felügyelet a jogkezelés tartalmát és nem a formáját ellenőrzi. A jogkezelők szervezeti szabályaira vonatkozó rendelkezéseket a korábbi norma a nyilvántartásba való felvételhez szükséges feltételekhez köti és az erre vonatkozó 91-92. §-ban rendezi, míg a Kjkt. külön fejezetet szán a témának és ugyanígy feltételként szabja a nyilvántartásba vételükhöz ezek teljesítését. Újításként részletesen kifejtésre kerülnek az alapító okiratra,¹¹⁵ a tagsági viszonyra,¹¹⁶ a döntéshozó szervre,¹¹⁷ a vezető tisztségviselőre¹¹⁸ és a felügyelőbizottságra¹¹⁹ vonatkozó szabályok.

5.5.1. A tagok gyűlése

Korábban már említésre került, hogy az irányelv a közös jogkezelő szerv jogi formájával kapcsolatban nem kíván állást foglalni, így annak eldöntését teljes egészében a tagállamokra bízta, aminek egyébként részben az az oka, hogy a tagállamok nagyon sokféle megoldást követnek e tekintetben és önmagában a jogi forma nem hat közvetlenül az uniós szinten releváns működési szempontokra. A törvény erre a lehetőségre építve a korábbi jogi megoldással összhangban meghatározza, hogy letelepedett szervezetként kizárólag egyesületi formában lehet közös jogkezelő szervezetet létrehozni. Az Szjt-ben egyedül a 92.§ fc) pontjában találkozhatunk a taggyűlés kifejezéssel, amely alapján a közös jogkezelő szervezet legfőbb szerveként a jogosultak taggyűlését, vagy az ilyen tagok által közvetlenül választott testületet (küldöttgyűlést) határozza meg. A Kjkt. értelmező rendelkezései szerint a döntéshozó szerv nem csak közgyűlés lehet, hanem küldöttgyűlés is, melyről a létesítő okiratban kell határozni.¹²⁰ Az irányelv meghatározza, hogy a közgyűlést legalább évente egyszer össze kell hívni.¹²¹ A törvény ezzel kapcsolatban kifejezetten nem határoz meg konkrét számot, mert ez az egyesületekre vonatkozó polgári jogi szabályokból egyébként is következik.¹²² A közgyűlés vagy a törvény szövege alapján a döntéshozó szerv számos kérdéstről dönthet, ezeket a kérdésköröket mind az irányelv,¹²³ mind a törvény¹²⁴ taxatíve felsorolja.

---

¹¹⁵Kjkt. 22. §

¹¹⁶Kjkt. 23-25. §

¹¹⁷Kjkt. 26-29. §

¹¹⁸Kjkt. 30. §

¹¹⁹Kjkt. 31. §

¹²⁰Kjkt. 22. § (f) pont

¹²¹KJK irányelv 8. cikk (2) bek.

¹²²Ptk. 3:73. §

¹²³KJK irányelv 8. cikk (5) bek.

¹²⁴Kjkt. 26. §

Ahogy mindkettő tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján az egyes feladatokat a *felügyelet ellátó szervre* ruházhatja át. Mind a két forrás meghatározza, hogy milyen esetekben van erre lehetőség.

Irányelv¹²⁵	Törvény¹²⁶
a kockázatkezelési politika;	a kockázatkezelési politika
ingatlanok beszerzésének, értékesítésének vagy jelzáloggal való megterhelésének jóváhagyása;	ingatlantulajdon szerzésének, átruházásának vagy megterhelésének jóváhagyása,
összeolvadásoknak és szövetségeknek, leányvállalatok alapításának, valamint más szervezetek, illetve más szervezetekben részesedés vagy az azokban fennálló jogok megszerzésének jóváhagyása;	más egyesülettel való egyesülésről, szövetség vagy más szervezet alapításáról, továbbá a más szervezetben történő tulajdonosi vagy tagsági jog szerzésének jóváhagyása
hitelfelvétel, hitelnyújtás, vagy hitelbiztosíték nyújtásának jóváhagyása.	hitelfelvétel, hitelnyújtás vagy hitelbiztosíték nyújtásának jóváhagyása.

Az irányelv 8. cikk (8) bekezdése alapján a közgyűlés úgy tudja ellenőrizni a közös jogkezelő szervezet munkáját, hogy dönt a könyvvizsgáló kinevezéséről és visszahívásról. Ezt a rendelkezést a törvényben a döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó feladatok között található meg.¹²⁷ Továbbá az irányelv lehetőséget ad arra, hogy valamely tag részvételét illetőleg szavazati jogát korlátozzák. Mind a két forrás rendelkezik arról, hogy küldöttgyűlés esetén a tagok legalább négyévente maguk közül választják meg a küldötteket.¹²⁸ Fontosnak tartjuk kiemelni azt, hogy az irányelv rendelkezései alapján erre felhatalmazást a tagállamoknak ad, míg a Kjkt. alapján erről a közös jogkezelő szervezet alapszabályában kell rendelkezni. Az irányelv előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden közös jogkezelő szervezet rendelkezzen felügyelő szervezettel.¹²⁹ A formakényszernek köszönhetően a törvény a Felügyelőbizottsággal kapcsolatos részletes szabályokat tartalmazza.¹³⁰

5.5.2. Küldöttek kiválasztása

A Kjkt. szabályozása alapján a közös jogkezelő szervezet alapszabályában rendelkezhet úgy, hogy a közgyűlés hatáskörébe utalt ügyeket a tagok által legalább négyévente maguk közül

¹²⁵KJK irányelv.8. cikk (6) bek.

¹²⁶Kjkt. 26.§ (2) bek.

¹²⁷Kjkt. 26.§ g) pont

¹²⁸Kjkt. 28.§ és 2014/26/EU irányelv 8. cikk (11) bek.

¹²⁹KJK irányelv 9. cikk

¹³⁰Kjkt. 31.§

kiválasztott küldöttekből álló küldöttgyűlés gyakorolja.¹³¹ Sem a törvény, sem az irányelv nem rendelkezik kifejezetten arról, hogy a választás folyamatának hogyan kell zajlania, mi a megfelelő eljárás. Kérdés, hogy bárkit lehet küldöttnek választani, vagy bizonyos kritériumoknak meg kell felelni? A Kjkt. előírásai alapján, a küldöttek joggyakorlása abban tér el a közgyűlésen vagy taggyűlésen történő joggyakorlástól, hogy az előbbit csak személyesen lehet megtenni.¹³² Ez esetlegesen okozhat problémát, ha olyan küldöttet választanak a tagok, aki bármilyen okból kifolyólag nem tud eleget tenni az imént említett személyes eljárás kritériumának. A kérdés vizsgálatához az Artisjus Alapszabályát vehetjük alapul, hiszen jelenleg Magyarországon ez a közös jogkezelő szervezet alkalmaz küldöttgyűlést. A szervezet Alapszabályának XI.6.8. pontja rendelkezik a küldöttek visszahívásáról, amely alapvetően egybeesik a fent felvázolt feltételek teljesítésével. Amennyiben a küldött nem megfelelően látja el feladatait, valótlan nyilatkozatot tesz, nem felel meg a tagsági feltételeknek, tisztségének ellátásában akadályoztatva van, vagy az Artisjus céljának elérését veszélyeztető vagy érdekeit súlyosan sértő magatartást tanúsít, akkor visszahívható.¹³³

5.6. Elektronikus joggyakorlás

A jogkezelő köteles biztosítani, hogy tagjai a szervezettel elektronikus úton is kapcsolatot tarthassanak, ide értve az elektronikus úton történő joggyakorlást is.¹³⁴ Ezt a kötelezettséget a törvény mellett, az azt megalapozó irányelv is előírta,¹³⁵ azonban a Kjkt. tervezetéshez fűzött részletes indokolás csak az irányelvnek való megfelelésre utal vissza és ezzel kapcsolatos részletszabályokat nem ad. Ami abból a szempontból különösen komoly nehézséget okoz, hogy a jogkezelők rendszerint már a törvény hatálybalépése előtt is tartottak kapcsolatot elektronikus úton a jogosultakkal, de a joggyakorlás egyes kiemelkedően fontos elemei személyesen történtek.

Az elektronikus kapcsolattartáshoz és joggyakorláshoz való joggal a tagsági szabályoknál és a jogosultakkal való kapcsolattartás résznél is találkozhatunk a Kjkt-ben.¹³⁶ Az irányelvből átvéve a törvény a tagok jogaként előírja a közös jogkezelő szervezetek közgyűlésén való részvételhez való jogot, szavazati jog gyakorlásához való jogot, felszólalás jogát, kérdéseket, javaslatokat, észrevételeket tételéhez való jogot.¹³⁷

---

¹³¹Kjkt. 28.§ (1) bek.

¹³²Kjkt. 28.§ (3) bek.

¹³³Artisjus Alapszabály XI.6.8.

¹³⁴Kjkt. 24.§ (1) és (2) bek.

¹³⁵KJK irányelv 6. cikk (4) bek.

¹³⁶Kjkt. 47.§ (1) bek.

¹³⁷Kjkt. 27.§

Azonban sem az irányelv, az átültetési koncepciók, a törvénytervezet indokolása, a törvény, sem kormányrendelet nem rendelkezik arról, hogy a közös jogkezelő szervezeteknek milyen gyakorlati módszerekkel, eljárásokkal kell biztosítaniuk az előírt jogokat. Jelenleg nincs olyan megfelelő online felület, platform, ahol a tagok tagsági jogait gyakorolni tudják a közgyűléssel egy időben, vagy időben eltolva, mindannyian egyszerre, úgy, hogy a titkos szavazás lehetősége garantáltan fennmaradjon.

Tanulmányunk elkészítésének idején nem tudunk olyan közös jogkezelő szervezetről Magyarországon, amely megoldotta volna a felmerült problémát. Megoldás lehet, ha a jogkezelő saját nyilvántartási/kapcsolattartási platformján belül,¹³⁸ - amelyben már garantált az, elektronikus kapcsolattartás - alakítana ki valamilyen módszert az említett előírásra. Ebben az esetben azonban be kéne vonnia tagjait is a jogosultak számára fenntartott belső rendszerébe, ami feltehetően egy nagyobb átalakítást kívánna. A taggyűlés elektronizálása módszertől függetlenül feltehetően magas mértékű anyagi beruházásokat vonna maga után. A költségek minden bizonnyal a jogosultakat, - illetve tagokat - terhelnék, azonban ez megalapozhatja a közös jogkezeléssel szembeni tiltakozást, vagy akár a közös jogkezelési tevékenység alóli kilépést.

5.7. A közös jogkezelő szervezetek működése és gazdálkodása

A felhasználás engedélyezésének megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie és a jogdíjat az egyenlő bánásmód követelményével összhangban kell megállapítani és alkalmazni.¹³⁹ Újítás azonban, hogy az ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó jogosultat megillető jogdíjak tekintetében a jogosult felkutatása érdekében a jogkezelő köteles honlapján tájékoztatást közzétenni a keresett művekről, teljesítményekről, ami nagyobb esélyt ad arra, hogy ezek a művek, vagy teljesítmények beazonosíthatók legyenek és végső soron a velük kapcsolatban beszédett jogdíjat a jogosultak megkaphassák. Változott a jogdíj fel nem oszthatóvá nyilvánításának határideje is, míg az Szjt-ben az ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó jogosultat megillető jogdíj felkutatásának eredménytelensége miatt a jogdíj külön számlára történő elkülönítése után *egy évvel* vált feloszthatatlanná az összeg, úgy a Kjkt-ben a jogdíj beszédése szerinti év végét követő *három évet* kell irányadónak tekinteni.

A KJK irányelv (3) preambulum-bekezdése meghatározza, hogy az Európai Uniónak figyelembe kell vennie a kulturális sokszínűséget és hozzá kell járulnia a tagállamok kultúrájának virágzásához. Valamint, hogy a közös jogkezelő szervezetek a kulturális

---

¹³⁸Pl.: Artisjus – SZIR

¹³⁹Kjkt. 58.§

kifejezőmódok sokszínűségének előmozdítóiként fontos szerepet töltenek be azáltal, hogy a legkisebb és a kevésbé népszerű repertoárok számára is piacra jutási lehetőséget teremtenek, és szociális, kulturális és oktatási szolgáltatásokat nyújtanak jogosultjaik és a nyilvánosság számára. A 12. cikk (4) bekezdése előírja, hogy a szociális, kulturális vagy oktatási szolgáltatások finanszírozására fordított összegeket a közös jogkezelő szervezetnek tisztességesen kell kezelnie. A szociális és kulturális szolgáltatások támogatásáról a törvény egyaránt rendelkezik.¹⁴⁰ A Kjkt. 42.§ (1) bekezdése alapján a közös jogkezelő szervezet a ki nem fizethetőnek minősülő jogdíjbevételek 90%-át köteles átadni a Nemzeti Kulturális Alapnak (a továbbiakban: NKA). Azonban ez az irányelvet tekintve nem biztos, hogy összhangban van az uniós joggal. Hiszen a KJK irányelv 8. cikk (5) bekezdésének e) pontja alapján a tagok közgyűlésének döntési jogköre kiterjed a fel nem osztható összegek felhasználására, ezzel szemben – a Kjkt 42.§-át tekintve - a jogalkotó másképp vélekedett.

A kettős könyvvitelre vonatkozó szabályok szintén azonosak, a beszámolókat érintő kötelezően feltüntetendő adatok kivételével, mivel ezt külön kormányrendelet állapítja meg.¹⁴¹ A közös jogkezelő szervezetek működésére és gazdálkodására vonatkozó fejezetbe az Szjt-hez képest deklarációra került néhány új rendelkezés. Ilyen a 47.§, amely alapján a közös jogkezelő szervezeteknek biztosítaniuk kell az általuk képviselt jogosultak számára az elektronikus úton történő kapcsolattartást, illetve joggyakorlást, valamint a hatékony és gyors panaszkezelési eljárást. Ezen felül külön szakaszt kap a személyes adatok védelme, amelynek szabályozására az átláthatóság és a jogosultak érdekeinek védelem miatt van szükség. Ez részben kapcsolódik az Szjt-ben is megjelenő adatbázis fenntartásához fűződő kötelezettséghez.¹⁴² A KJK irányelvben ezzel kapcsolatos rendelkezés a 42. cikkben kapott helyet, amely utal az Európai Parlament és a Tanács 95/46/EK irányelvére, amely a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szól. A Kjkt. ezzel szemben előírja, hogy a közös jogkezelő szervezet köteles az általa vezetett közös jogkezelési tevékenység körébe tartozó művekről, kapcsolódó jogi teljesítményekről és a jogosultakról adatbázist vezetni.¹⁴³ A törvényben meg van határozva, hogy egyes személyes adatokat mikor, és milyen feltételek fennállása esetén lehet nyilvánosságra hozni, valamint egyes személyes adatok - mint például a jogosult neve és lakcíme – esetében az Szjt. rendelkezéseire utal.

---

¹⁴⁰Kjkt. 43-45.§

¹⁴¹224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítéséről és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól 20/J-20/L. §

¹⁴²Szjt. 89.§

¹⁴³Kjkt. 48.§ (1) bek.

Az irányelv a közös jogkezelő megszűnésével kapcsolatban nem tartalmaz szabályokat, míg a törvény külön rendelkezik arról az esetről, ha a közös jogkezelő szerv jogutód nélkül szűnik meg.¹⁴⁴ Az ilyen fajta megszűnés vagy megszüntetés esetén a beszedett jogdíjakat a közös jogkezelő szervezet felosztási szabályzata szerint fel kell osztani.¹⁴⁵ Amennyiben a felosztás megtörtént, de a kifizetés még nem, a jogosultak hitelezőkként léphetnek fel a közös jogkezelővel szemben.¹⁴⁶ A jogok kezelése történhet más közös jogkezelő szerv nevében is.¹⁴⁷ Erről mind az irányelv,¹⁴⁸ mind a törvény rendelkezik¹⁴⁹ és képviseleti szerződés általi megbízásról beszél.

5.8. A felhasználók jogai és kötelezettségei

A felhasználók kötelezettségeként az irányelv és a Kjkt. is ugyan azokat a szabályokat fogalmazta meg: kötelesek minden információt a közös jogkezelő szervezet rendelkezésére bocsátani, amelyek a közös jogkezelő szervezet tevékenységének folytatásához szükségesek.¹⁵⁰ A felhasználók számára a kapcsolattartás elektronikus úton kell biztosítani, ezt az irányelv 16. cikk (4) bekezdése és a törvény 61. §-a is előírja és ez szintén nívum a korábbi Szjt-beli kötelezettségekhez képest.

A felhasználókra lényegében a régi törvény semmilyen előírást nem tartalmazott, pedig meghatározó szereplői a közös jogkezelés működésének. A jogaik és kötelezettségeik szabályozását éppen ezért egyértelműen előremutató lépésnek lehet tekinteni, még ha érdemben ezek a legtöbb tagállamban nem is hoztak haladást, csak rögzítették a status quot.

5.9. Adatszolgáltatás, átláthatóság

A KJK irányelvből adódóan, a Kjkt-ben ki kellett emelni az adatszolgáltatás, átláthatóság kérdéskörét, mivel az uniós reform egyik elsődleges célkitűzése volt a működés megérthetőbbé, ellenőrizhetőbbé tétele. Mivel e szabályozási körben kötelezettség volt az irányelvnek való megfelelés, így e körben az Szjt-vel összevetve vizsgáljuk a kérdéskört.

A közös jogkezelő szervezet honlapján feltüntetendő adatok tekintetében vonhatunk párhuzamot, azonban ez az említett törvényben a közös jogkezelő szervezet működése és gazdálkodása témakör alatt került kifejtésre. Az új törvény átvette a feltüntetendő információkat, azonban ezeket külön

---

¹⁴⁴Kjkt. 49.§

¹⁴⁵Kjkt- 49.§ (1) bek.

¹⁴⁶Kjkt. törvény 49.§ (2) bek.

¹⁴⁷Például az EJI és a MAHASZ megbízása alapján az Artisjus gyűjti be a kereskedelmi célból kiadott hangfelvételek vagy arról készült másolatok nyilvánosságához közvetítéséért fizetendő szomszédos jogi jogdíjakat

¹⁴⁸KJK irányelv 14. cikk

¹⁴⁹Kjkt. 19.§

¹⁵⁰Kjkt. 60.§ és KJK irányelv 17. cikk

fejezetben, kiegészítve sorolja fel. Az összehasonlítás átláthatósága érdekében a következő - Kjkt-ben felsorolt elemek alapján készített - táblázatban vázoljuk fel az azonosságokat és különbségeket.

	Szjt.89.§ (3) bekezdés	Kjkt. 54.§ (1) bekezdés
Alapszabály	✓	✓
SzMSz	✓	✓
Tagsági szabályzat	✓	✓
Jogkezelési megbízás felmondására és a közös jogkezelés elleni tiltakozásra vonatkozó részletes szabályok	∅	✓
Díjszabás	✓	✓
Felosztási szabályzat	✓	✓
Beszámoló	✓	✓
Tagok, képviseltek névsora, szervezetek, amelyekkel képviseleti szerződést kötött	✓	✓
Közös jogkezelés ellen tiltakozók neve, tiltakozás hatályossá válásának időpontja, a tiltakozással érintett vagyoni jog Szjt. szerinti megjelölésével	∅	✓
Valamennyi vezető tisztségviselő neve, ideértve a 30. § (5) bekezdése szerinti személyeket is	∅	✓
Hatályban lévő megállapodásai	✓	✓
A felhasználókkal vagy a jogosultakkal szemben fennálló jogviták rendezésére irányuló eljárásokra vonatkozó tájékoztatás	∅	✓
Befektetési politika	∅	✓

Szintén nívum az éves átláthatósági jelentés¹⁵¹ bevezetése, amelyet a törvény 1. mellékletében találhatunk, és ami az átláthatósági cél fokozásának egyik szükséges velejárója, azonban újabb terhet ró a közös jogkezelő szervezetekre. Ezt a jelentést a közös jogkezelő szervezetnek honlapján közzé kell tennie és ott legalább 5 évig garantálnia kell elérhetőségét.¹⁵²

Emellett az eseti adatszolgáltatásra vonatkozó szabályok szintén a KJK irányelvben is meghatározott célkitűzéseket valósítják meg, biztosítva ezzel a felhasználók és a jogosultak érdekvédelmét, valamint a jogkezelők munkájának követhetőségét. E szerint a közös jogkezelő szervezetnek más közös jogkezelő szervezet, jogosult vagy felhasználó kérelmére köteles bizonyos adatokat szolgáltatni.¹⁵³

¹⁵¹Kjkt. 55.§

¹⁵²Kjkt. 55.§ (2) bek.

¹⁵³Kjkt. 56.§ (1)

Magyarországon a közös jogkezelő szervezetek feletti felügyeletet az SZTNH végzi. A felügyeleti eljárás kiterjed arra, hogy a közös jogkezelő szervezet és a független jogkezelő szervezet működése, gazdálkodása, valamint a dokumentumai megfelelnek-e a jogkezelésre vonatkozó jogszabályokban foglalt követelményeknek, továbbá, hogy a közös jogkezelés megkezdésének a feltételei folyamatosan megvalósulnak-e. A határon átnyúló közös jogkezelési tevékenység eseteiben nincs az irányelvben olyan szabály, mint pl. a 2010/13/EU médiairányelvben, ami a hatóságok közti együttműködés feltételeit tartalmazná.

A Kjkt. alapján a közös jogkezelő szervezet köteles legalább évente az általa végzett tevékenységről részletesen tájékoztatni a jogosultakat.¹⁵⁴ Új szabályozásként jelent meg, hogy a közös jogkezelő szervezeteknek honlapjukon már több adatot kell naprakészen a nyilvánosság elé tárniuk. A szabályok kibővülése újabb feladatot ró a közös jogkezelő szervezetekre. Kiemelendő továbbá az éves átláthatósági jelentés is, amelyet az irányelv és a törvény is a közös jogkezelő kötelezettségeként állít fel tovább erősítve a transzparenciakövetelményeket.¹⁵⁵ A jelentést a Kjkt. 55. § (3) bekezdése alapján a közös jogkezelő szervezetnek szintén fel kell tüntetnie honlapján. A jelentés tartalmát a törvény 1. melléklete tartalmazza, amely olyan adatok megadását követeli, amelyek feleslegesnek tűnhetnek egy nonprofit tevékenységet folytató civilszervezetnél, jelen esetben az egyesületeknél.¹⁵⁶ Az irányelv által felállított átláthatósági célon már túlmutató, túlzónak látszó transzparenciakövetelmény, ha a felügyelőbizottság tagjai és a vezető tisztségviselők részére kifizetett díjazás teljes összegét nyilvánosságra kell hozni törvény adta kötelezettségből. Ez az összeg a nonprofit tevékenységből levezethetően nem egy kiugróan magas díjazás, azonban az említett kötelező nyilvánosságra hozatal elrettentheti a tagokat attól, hogy részt vegyenek a közös jogkezelő szervezet munkájában. Ezen felül az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 3.§ 5. pontja szerinti közérdekű adat definíció nem alkalmazható a fent említett díjazásra vonatkozó adatra, valamint ez nem az egyesület céljával összefüggő információ és a szervezetek nem állami vagy önkormányzati feladatot látnak el, valamint nem profitorientált cégek, amelyek esetén ez a szabályozás releváns lehet. A 2. pont alá tartozó kötelezettségek hasonlóan erősítik az előző álláspontot, hiszen ebben a részben olyan adatok feltüntetésére kötelezettek a közös jogkezelő szervezetek, amelyek egy pénzügyi ellenőrzés során nyilvánvalóan elengedhetetlenek, azonban nem feltétlenül tartoznak a nyilvánosságra. A helyzetet tovább nehezítheti a sajtó, hiszen

---

¹⁵⁴Kjkt. 53.§

¹⁵⁵Kjkt. 55.§

¹⁵⁶Pl.: Kjkt. 194.§ 1.6.

számtalanszor bebizonyosodott, hogy néhány a témában laikus újságíró cikke ronthatja egy-egy szervezet jó hírnevét. A közös jogkezelő szervezetek működési rendszerével szemben pedig mindig lesznek szkeptikusok, akik a fent megjelölt nyilvánosság számára hozzáférhetővé teendő adatokra alapozva támadhatják meg a jogkezelőket. Ez alapja lehet a jó hírnév megsértésének, amely a Ptk. alapján a jogi személyeket – jelen esetben az egyesületeket – is megillető személyiségi jog. Tehát, az éves átláthatósági jelentés nyilvánosságra hozatala számos konfliktust szülhet, amelyek hátráltathatják a jogkezelők munkáját, ezáltal hatékonyságukat is.

5.10. Díjszabás, felügyelet

Mivel a díjszabás, felügyelet kérdésköre tagállami jogalkotási hatáskörbe tartozik, hiszen alapvetően gazdasági jelentősége is van, így a szabályozási kereteket, néhány alap követelményen kívül az irányelv nem firtatja, míg a Kjkt. két részben ismerteti. A díjszabások megállapítására vonatkozó eljárási szabályok javarészt nem változtak, az új törvény azonban alaposabban fejt ki az Szejt-ből átvett és sokszor átfogalmazott, pontosított szakaszokat. Ilyen például az igazságügyért felelős miniszter által meghozott határozat tartalmi elemeinek felsorolása.¹⁵⁷

Az előző tárgykörhöz hasonlóan a közös jogkezelő szervezetek felügyeletére vonatkozó szabályok sem mutatnak túl sok változást azokban a szakaszokban, amelyek tartalmát a Kjkt. az Szejt-ből átvette. Új kérdésként merül fel azonban, hogy a nem letelepedett jogkezelő szervezetekre az SZTNH felügyeleti hatásköre miként terjed ki.

5.11. Zeneművek online felhasználása, több állam területére kiterjedő hatályú jogkezelési tevékenységet folytató közös jogkezelő szervezet szabályai

Az elmúlt években egyre elterjedtebbé vált a zeneművek online felülteken történő felhasználása így a közös jogkezelő szervezetek szabályozásán túl, a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több állam területére kiterjedő hatályú engedélyezése és erre vonatkozóan egy sajátos rezsim bevezetése egyértelmű célja volt a Bizottságnak a kjk közlemény és a CISAC-ügy óta. Ebből adódóan az új törvény kodifikációja kapcsán kötelezettség volt ennek az új kérdéskörnek a tagállami rendezése, az irányelvben megjelölt szabályok átültetésével. A Kjkt. a fogalmi kört a 62.§ (1) bekezdésében a következőképpen határozza meg: zeneművek online felhasználásának minősül minden olyan vezeték útján történő vagy bármely más eszközzel vagy módon a nyilvánosság számára olyan módon történő hozzáférhetővé tétel, amely során a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg. Az ilyen nyilvánosság számára

---

¹⁵⁷Kjkt.153.§ (6) bek.

hozzáférhetővé tétel, valamint az ehhez kapcsolódó többszörözés engedélyköteles felhasználás. Az online, több országon átnyúló felhasználói platformokból fakadóan - és a hatékonysági szempontokat figyelembe véve - az engedélyt olyan közös jogkezelő szervezet is megadhatja, amely több állam területére kiterjedő hatállyal képes a zeneművek online felhasználásával kapcsolatos jogkezelési tevékenység végzésére és az említett jogosítványok megadására. Azonban, mivel az irányelv jogharmonizációt erősítő céljától függetlenül különböznek a tagállamok nemzeti szabályozásai, így szükség van az ilyen típusú közös jogkezelő szervezetek szabályozására, különös követelmények alkalmazása mellett. Efféle elvárásokat fogalmaz meg a Kjkt. is például a 63.§-ban, ahol rögzíti, hogy az említett profilú közös jogkezelő szervezeteknek képesnek kell lenniük az engedélyek megfelelő, precíz adminisztrációjára, az engedélyezéssel érintett zeneművek azonosítására, a felhasználás ellenőrzésére, a számlázásra, jogdíjbevételek beszedésére és ezen összegek jogosultak közötti felosztására,¹⁵⁸ ezeken felül fontos kritérium az átláthatóság és a pontosság.¹⁵⁹ A Kjkt. deklarálja azt is, hogy az több állam területére kiterjedő hatályú felhasználási engedélyeket adó közös jogkezelő szervezetek számára a felhasználók kötelesek pontos adatokat szolgáltatni¹⁶⁰ a zeneművek tényleges online felhasználásáról, hiszen a jogkezelők ez által tudják kiállítani az érintett felhasználó részére, a felhasználások után fizetendő számlát.¹⁶¹ Lehetőség adódik arra a Kjkt. szabályozási keretei között, hogy közös jogkezelő szervezetek képviseleti szerződéssel megbízzanak egy másik jogkezelő szervezetet, hogy az általuk képviselt jogosultak zeneműveinek online felhasználására vonatkozó jogok tekintetében több állam területére kiterjedő hatályú engedélyt adjon. Itt is érvényesül a megkülönböztetés tilalma, illetve ez az átruházott jogkör nem lehet kirázólagos.¹⁶²

6. Összegzés

A KJK irányelv rendelkezéseinek átültetése nagyrészt rendben megtörtént. Sok olyan kérdés merült fel, melyek szabályozása tagállami hatáskörbe tartozik. Az információs társadalomban és modern piacgazdaságban bekövetkező változásokra való tekintettel az irányelv tartalmazott olyan nívumokat is, melyek az Szjt. által szabályozott közös jogkezelési körbe nem tartoztak. Ennek ellenére magas fokú hasonlóság ismerhető fel az új és a régi norma között, mert sok területen került átvételre, akár szó szerinti, vagy néhány kiegészítéssel, apróbb módosításokkal néhány szakasz. Az új intézmények, modellek, megoldások, alternatív lehetőségek az

---

¹⁵⁸Kjkt. 63.§

¹⁵⁹Kjkt. 64-65.§

¹⁶⁰Kjkt. 66.§

¹⁶¹Kjkt. 67.§

¹⁶²Kjkt. 69.§

irányelvből történő átültetése sikerrel zajlott, azonban a friss rendszerből adódó problémákkal a közös jogkezelő szervezeteknek a gyakorlatban kell megküzdeniük.

Láthattuk, hogy a közös jogkezelés rendszere a XVIII. századi Franciaországból indulva, Magyarországon meghonosodva igen hosszú utat tett meg, hogy elérje a jelenlegi, egyesületi formában működő állapotát. A 2014/26-os irányelvvel megkezdődött közös jogkezelési reform amely 2016. június 28-án, a Kjkt. hatálybalépésével révbe ért, és az Szjt. hatálytalanná vált szakaszaiból részben építkezve az új törvény megfelelő háttérrel biztosít a közös jogkezelő szervezetek munkájának átláthatóságához, elszámoltathatóságához, hatékonyságához. Mint minden új jogszabály, ez is okoz nehézségeket a gyakorlatban, azonban összességében megteremti egy európaiabb, modernebb közös jogkezelés alapjait Magyarországon.

Szakirodalom:

- MICHEL M. WALTER AND SILKE VON LEWINSKI: European Copyright Law, A Commentary, Oxford University Press 2010.
- DANIEL GERVAIS: Collective Management of Copyright and Related Rights Kluwer Law International 2010.
- MIHÁLY FICSOR: The law of copyright and the internet Oxford University Press 2002.
- GRAD- GYENGE ANIKÓ, SARKADY ILDIKÓ: Közös jogkezelés az audiovizuális médiában, Médiatudományi Intézet 2014.
- BODÓ BALÁZS: A szerzői jog kalózzai. Budapest, Typotex, 2011.
- GYERTYÁNFY PÉTER: Tévúton az európai zenei közös jogkezelés Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 4. (114.) évfolyam 6. szám, 2009. december
- SÁR CSABA: A szerzői jog kihívásai a XXI. században. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 112/1. (2007.)
- STINA TEILMANN: British and french copyright: A historical study of aesthetic implications University of Southern Denmark 2004.
- FALUDI GÁBOR: A szerzői jog és szomszédos jogok közös kezelése. Közjegyzők Közlönye, 45/7-8. (1998)
- FALUDI GÁBOR, GYERTYÁNFY PÉTER, VÉKÁS GUSZTÁV: Magyar polgári jog – Szerzői jog és iparjogvédelem Eötvös József kiadó 2012.
- PART KRISZTINA KATALIN: A szerzői jog szabályozás kialakulása Angliában, Németországban és az Egyesül Államokban, Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 1. (111.) évfolyam 4. szám, 2006. augusztus
- HORVÁTH ATTILA: A szellemi alkotások jogának története, a szerzői jogi védelem kialakulása, a jogalkotás kezdetei Magyarországon Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 11.(121.) évfolyam 4. szám (2016. április)
- GÉRA ELEONÓRA ERZSÉBET, CSITÁRI BENEC: A Zeneszerzők Szövetkezetétől az Artisjus Egyesületig Artisjus Budapest 2007.
- FALUDI GÁBOR – KABAI ESZTER: A lényegtelenné vált CISAC-ügy margójára
- Recht und Praxis der GEMA: Handbuch und Kommentar
- Előadóművészi Jogvédő Iroda Alapszabálya
- FilmJUS Alapszabály

- A nemzeti kulturális örökség miniszterének közleménye, Magyar Közlöny 2006/69. szám
- POGÁCSÁS ANETT: Kulturális sokszínűség és szerzői jog – Gondolatok az ALAI 2008-as világkonferenciája után. Iustum Aequum Salutare, 2008/4.
- DR. PENYIGEY KRISZTINA: A szerzői jogi ágazatok súlya Magyarországon, Magyar Szabadalmi Hivatal, Iparjogvédelmi és Szerzői jogi Szemle 1. (111.) évfolyam 1. szám, 2006. február
- SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA: Javaslat szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv magyar jogba történő átültetésének koncepciójára, 2014. november
- MAGYAR SZERZŐI JOGI FÓRUM EGYESÜLET: A Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesület észrevételei a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala „KJK irányelv magyar jogba történő átültetésének koncepciójára vonatkozó javaslata” tárgyában, 2015. január 29.
- SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA: Részletes koncepció a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv átültetéséhez megalkotandó magyar jogi szabályozás főbb tartalmi kérdéseivel kapcsolatban, Budapest, 2015. július
- GYERTYÁNFY PÉTER: Nagykomentár a szerzői jogi törvényhez Budapest, 2014.
- Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület Felosztási Szabályzat (2015. 11. 19.)
- LAWRENCE LESSING: Free culture The penguin press New York, 2004.
- GYENGE ANIKÓ, DETREKŐI ZSUZSA, BÉKÉS GERGELY, BODÓ BALÁZS: A szerzői jogi jogérvényesítés aktuális kérdései Infokommunikáció és Jog 41. szám 2010. december
- Boronkay, Boytha, Csepely-Knorr, Szilágyi: A szerzői jogok közös kezelésének versenyjogi vonatkozásai Budapest 2008.

Jogsabályok, irányelvek:

- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvény
- Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény
- 224/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól

- 95/46/EK irányelv a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról
- 146/1996. (IX. 19.) Kormányrendelet 1§ (1) bekezdés
- 2016. évi XCIII. törvény a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről
- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- T/10527. számú törvényjavaslat
- 146/1996. (IX. 19.) Kormányrendelet
- A zenei alap létesítéséről szóló 107/1952 (XII. 31.) MT rendelet
- A szerzői jogvédő hivatal létesítéséről szóló 106/1952. (XII. 31.) MT rendelet
- 2010/13/EU irányelv a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)
- 307/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet a közös jogkezelő szervezetek nyilvántartására, felügyeletére, felügyeleti díjára, valamint e szervezetek nyilvántartásával, felügyeletével és díjszabásának jóváhagyásával kapcsolatos eljárásokban az elektronikus úton történő kapcsolattartásra vonatkozó részletes szabályokról
- 1975. évi 4. törvényerejű rendelet az irodalmi és a művészeti művek védelméről szóló 1886. szeptember 9-i Berni Egyezmény Párizsban, az 1971. évi július hó 24. napján felülvizsgált szövegének kihirdetéséről
- 216/2016. (VII. 22.) Korm. rendelet a közös jogkezelő szervezetek és a független jogkezelő szervezetek működésének és a jogkezeléssel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól

Internetes források, cikkek:

- FALUDI GÁBOR – KABAI ESZTER: A lényegtelenné vált CISAC-ügy margójára (<https://www.sztnh.gov.hu/kiadv/ipsz/201401-pdf/03.pdf>)
- ANTAL DÁNIEL: [A szellemi tulajdonjog, a művészet és a tudomány finanszírozása](http://gvh.hu/data/cms1000526/GVH_kozos_jogkezelok_VKK4-2006.pdf)
- http://gvh.hu/data/cms1000526/GVH_kozos_jogkezelok_VKK4-2006.pdf
- <https://www.artisjus.hu/egyesulet/kuldetes/>
- <http://www.hungart.org/oldal.php?azon=7>
- <http://www.mahasz.hu/tevekenyseg>
- <http://www.reprografia.hu/>
- <http://www.maszre.hu/>

- http://kjk.sztneh.gov.hu/sites/default/files/repropress_alapszabaly_2014_10_07.pdf
- <https://szir.artisjus.com/>
- http://www.artisjus.hu/wp-content/uploads/2015/06/alapszabaly_hatalyos.pdf
- http://www.artisjus.hu/wp-content/uploads/2013/04/tagsagi_szabalyzat_hatalyos1.pdf
- https://www.eji.hu/eloadomuveszi_jogvedo_iroda/alapszabaly/alapszabaly.html
- https://www.eji.hu/felosztasi_szabalyzat/altalanos_rendelkezesek/altalanos_rendelkezesek.html
- <http://jesz.ajk.elte.hu/mezei19.html>
- http://www.filmjus.hu/1_alapszabaly/nyilvantartasbaveteli_hatarozat_2011dec.pdf
- <http://www.nefmi.gov.hu/kultura/szerzoi-jogi-iroda/szerzoi-szomszedos-jogi>
- http://www.parlament.hu/documents/10181/595001/Infojegyzet_2016_19_kozos_jogkezel-es.pdf/8fc896c8-6faa-4d06-90b2-c1939acb9fda
- <http://jogaszvilag.hu/rovatok/szakma/uj-jogkezelo-szervezet-tipust-vezetett-be-a-kjk-torveny>
- <https://www.britannica.com/biography/Pierre-Augustin-Caron-de-Beaumarchais>
- <http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=96175&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=222718>

Interjúk:

- Interjú Dr. Faludi Gáborral a közös jogkezelésről
- Interjú Dr. Bánhegyesi Bélával a FilmJus jogtanácsosával a közös jogkezelés filmipart érintő legfontosabb problémáiról
- Interjú Dr. Békés Gergellyel az EJI jogtanácsosával és dr. Pontos Patrikkal az EJI jogi előadójával a közös jogkezelés változásairól a Kjkt. hatálybalépése kapcsán
- Interjú Dr. Békés Gergellyel az EJI jogtanácsosával és dr. Pontos Patrikkal az EJI jogi előadójával a Kjkt. szabályainak alkalmazásából fakadó nehézségekről